MOARTE ȘI VISCOL

BDP

SVEN HASSEL

Pagină intenționat goală

ALTE TITLURI GĂSIȚI
AICI

Contact:
blu.duaine@protonmail.com

Pagină intenționat goală

Sven Hassel

Integrala Sven Hassel

Volumul X

MOARTE ȘI VISCOL

JEG SAA DEM DÖ
1976

Traducere: **FLORENȚA POPESCU**

Format electronic și copertă:
ANTON BUDILEANU

UUID: *c107b3bc-2639-4acd-8544-e010b039b122*
Data versiunii curente: *02-12-2023*

Pagină intenționat goală

CUPRINS

Pagină intenționat goală

DESPRE AUTOR

SVEN HASSEL (19 apr. 1917 – 21 sept. 2012) pe numele său adevărat, Sven Pedersen, s-a născut la Frederiksborg, în Danemarca, într-o familie de oameni simpli, muncitori.

La vîrsta de 14 ani, Sven Hassel intra în marina comercială, ca mus. În anul 1936, și-a efectuat serviciul militar, iar în anul următor, din cauza șomajului crescut din Danemarca, s-a înrolat voluntar în armata germană. Într-un interviu din 1990 a declarat: *S-a întîmplat ca Germania să fie mai aproape decît Anglia, astfel că am fost naturalizat pentru a putea intra în armata germană.* A participat la invazia Poloniei și a luptat pe toate fronturile, cu excepția celui african. A petrecut patru ani în lagărele de prizonieri sovietice.

În 1949, Sven Hassel a fost eliberat și doi ani mai tîrziu s-a căsătorit cu Dorthe Jensen, cea care l-a încurajat să-și descrie experiențele din război. Prima lui carte—*Legiunea blestemaților*—a fost publicată în 1953. În total, a publicat 14 romane, care au fost traduse în optsprezece limbi.

Priviți această carte mai degrabă ca pe un roman documentar, decît ca o autobiografie, în primul rînd pentru că aceasta este dorința lui Sven Hassel. În Danemarca a fost prezentat inițial în formă autobiografică. Deși povestea este, în cuvintele autorului, „nouăzeci la sută de fapt”, acesta a preluat cîteva dintre numeroasele episoade din experiențele altora.

§

Sven Hassel a lăsat în urma sa o carieră de excepție și o adevărată experiență de viață. Autorul și-a dorit ca scrierile sale să arate ororile războiului, în speranța că generațiile tinere își vor dedica existența salvării oamenilor, și nu distrugerii lor.

Un răpăit metalic, surd, răsuna în liniștea înghețată.
Și zgomotul bocancilor asemeni unor salve.
Cîinii scheunau, bărbații plîngeau, copiii scînceau, iar femeile se înălțau încremenite în ultimele raze ale soarelui.
Sîngele se cristaliza în ger.
Uita-vom vreodată sîngele celor uciși?
Ăsta era războiul.

Eu vă conduc spre un viitor minunat.

Hitler,
discurs din 3 iunie 1937

De cum vor adopta și nemții doctrina bolșevică, o să-mi mut Cartierul General de la Moscova la Berlin, căci, în vederea iminentei revoluții mondiale, cred că germanii vor da cadre mai bune decît rușii.

Lenin, către ambasadorul Turciei,
Ali Fuad Pașa,
14 ianuarie 1921

Femeia–sergent

În cursul anilor '30, Obergruppenführerul Heydrich scornise un plan machiavelic pentru a frînge coloana vertebrală a Armatei Roșii. Prin intermediul agenților Gestapoului strecurați în GPU, îl avertizase pe Stalin că trădătorii ocupă cele mai înalte posturi în Statul Major sovietic. Heydrich s-a bazat pe frica bolnăvicioasă a acestuia, iar rezultatul a depășit orice închipuire. Un val de teroare s-a abătut asupra Rusiei. Stalin și ministrul său de interne Beria au trimis în fața plutonului de execuție pe cei mai capabili militari: mareșalul Tukacevski, Blücher, Jegorov, comandanții de armată Oborevici și Jakir, comandantul Flotei Roșii și amiralii Orlov și Victorov.

Pe lîngă comandanții raioanelor militare, nouăzeci la sută dintre comandanții de divizie și aproape toți comandanții de regiment au fost destituiți și trimiși la ocnă ca dușmani ai poporului.

Heydrich își putea freca mîinile de bucurie. După ce executase căpeteniile Armatei Roșii, Stalin îi înlocuia cu incapabili și lingăi, buni cel mult să comande un pluton de infanterie.

Pe durata unei singure nopți, au fost avansați generali mii de căpitani și maiori mediocri. Mare parte dintre ei nici nu puseseră piciorul într-o școală de ofițeri și nici unul nu trecuse prin Academia Militară Frunze. Nici n-au mai putut fi numărate violările frontierei pînă în iunie 1941. Avioanele germane făceau pe față zboruri de recunoaștere deasupra Rusiei, iar Stalin ezita să tragă asupra lor. Chiar și la frontieră, cea mai mică provocare din partea trupelor sovietice era pedepsită cu moartea. Stalin refuza pur și simplu armatei sale dreptul de a se apăra.

— De ce? întreba generalul-maior Grigorenko, la urma urmei, de ce?

Cei care i-ar fi putut răspunde căzuseră în cursul primelor două luni de război în fața gloanțelor plutonului de execuție. Beria și Stalin îi suprimaseră astfel pe martorii celei mai mari greșeli din istorie. „Să fie vorba de trădare?" murmură Piotr Grigorenko.

— De ce te porți așa ciudat? întrebă locotenentul.

— Nu pot altfel, răspunse femeia-sergent.

— Nu vrei?

— Ți-am spus că nu pot.

— Mărturisește că nu vrei, continuă locotenentul mîngîind-o pe păr și scoțîndu-i cascheta. Poți s-o faci chiar dacă ești grav rănit. Am făcut-o într-o zi, deși aveam amîndouă picioarele în ghips.

— Cînd ai fost tu rănit?

— În ziua în care ne-au trădat[1] finlandezii.

— Ia te uită, habar n-aveam că ai fost în garnizoana Leningrad. Ajunge, Oleg! Ți-am spus că nu pot!

— Nu-ți plac?! Am primit totuși ordinul *Steagul Roșu*!

— Nu te culci cu un bărbat doar pentru că a fost decorat. La urma urmei, unde l-ai primit?

— La Sumunsalmîi.

— Asta unde mai e?

— În răsărit, în Finlanda. Totul s-a petrecut în timp ce-i striveam pe fasciștii finlandezi.

— Vorbești de celebra înfruntare a carelor blindate?

— Da, a participat un întreg corp de armată și comandantul a împărțit șase decorații, dintre care una a ajuns la mine, spuse el, încercînd să-și strecoare mîna pe sub fusta ei.

Femeia strînse picioarele și se rostogoliră amîndoi în iarba înaltă.

— Gata, destul! bombăni ea. Sînt soldat ca și tine. Porcăria asta poate să mai aștepte pînă la Victoria Finală.

— Mereu găsești motive, scrîșni locotenentul. Crezi că-i o fericire să stai singur în tancul ăsta blestemat? *Iob tvoiu mati*!

— Trebuia să fii tu ordinar! spuse ea, aranjîndu-și centura de care atîrna un Nagan.

O apucă pe după ceafă, dar cum ea se apără lovindu-l cu picioarele, fusta i se ridică, descoperindu-i coapsele superbe și ciorapii kaki, regulamentari.

[1] La 30 noiembrie 1939, după conflicte de frontieră, începe așa-zisul război de iarnă, desfășurat la temperaturi de minus 40°C, război în care trupele finlandeze au fost conduse de mareșalul Carl Gustav von Mannerheim. *(n. trad.)*

— Oprește-te, sau te torn politrucului!

— Crezi că mi-e frică de acești porci? Dacă nu-i zdrobim pe naziști înainte de a intra în Moscova, toți politrucii vor fi spînzurați. Și n-o să-i învingem tocmai noi pe fasciști.

— Ai înnebunit, Oleg? Te îndoiești de victorie? Te costă capul dacă te denunț!

— Și tu te îndoiești, Elena Vladimirovna. Din iunie încoace monștrii lui Hitler ne vînează ca pe niște curci speriate. Au murit mii de oameni. Alte mii sînt prizonieri în Germania. Au căzut cît ai zice pește toate pozițiile pe care le consideram inexpugnabile! Înainte de Crăciun, Hitler va fi la Kremlin. Ce s-a ales din generalul Bagramia și invincibilul său regiment de gardă? Războiul a izbucnit doar de trei luni și tancurile nemților sînt la trei sute șaizeci de kilometri de Moscova. Dacă nu se strică vremea, Kremlinul cade de azi în opt zile. N-ai ascultat postul de radio al inamicului? „Zdrobiți comunismul internațional!" Nemții sînt niște diavoli, nimeni nu poate să-i înfrîngă. Ai văzut tancurile lor galbene? Pentru nimicirea unui singur inamic, sînt distruse sute de-ale noastre; brigada a fost de cinci ori decimată și reorganizată. Crezi că o mai putem duce mult timp așa? Se zvonea de dimineață că cei din Kremlin își fac bagajele. Stalin ne sacrifică pe noi ca să-și scape pielea. Este la fel de crud ca Hitler. Ai auzit ordinul? Cel care se retrage va fi împușcat, iar dacă te predai inamicului îți va fi executată familia.

— Prefer să mor decît să mă retrag, murmură Elena.

— Nu fi atît de sigură! Dar cine știe dacă vom mai avea de ales? Încă nu ne-am ciocnit de cei din SS. Se spune că-s de mii de ori mai răi ca NKVD-iștii noștri.

— Asta nu se poate, gemu tînăra înspăimîntată. Nimeni nu poate fi mai crud ca Beria.

— Ai răbdare pînă cînd o să-i vezi pe nemții cu cap de mort la petlițe. Ucid din plăcere. Se spune că primesc drept rație o jumătate de litru de sînge în fiecare dimineață. Sînge sovietic, Elena.

— E adevărat că mănîncă și copiii evreilor?

— Asta nu, cei din SS nu s-ar atinge de așa ceva! Cît despre război, l-am pierdut, Elena. Domnul fie cu noi!

— Crezi în Dumnezeu, Oleg? Tu, un ofițer sovietic?

— Da. După luptele de la Minsk am început să cred. Este ultima noastră speranță. Te iubesc, Elena, te-am iubit din prima clipă. Fii a mea, sîntem în război, cine știe dacă mîine mai trăim?

— Nu, nu pot. Sînt logodită!

— Bancuri, spuse el plin de ură. Adevărul e că se petrece ceva între tine și căpităneasa Ana Skarjabina. Toată brigada este la curent. Se spune că din împerecherea voastră o să iasă un T-34, rînji el. Ești amanta căpitănesei, vrăjitoarea aia care aleargă după tinere și le face dispărute cînd se satură de ele. Dar o să se termine și cu asta, colonelul Botapov o urăște.

— Nu poate să-i facă nimic Anei. Relațiile ei sînt mult prea înalte.

— Ești îndrăgostită, secătură? Mă dezguști, Elena!

— Atunci, lasă-mă-n pace! Poți să mă torni oricînd colonelului, dar bagă de seamă, dacă o să mă pună la zid, o să fii și tu lîngă mine!

— Oh, te descurci bine! N-ai decît să te vîri în patul Anei și să-i povestești.

— Mujicule! Ești un adevărat mujic!

— Iartă-mă, dar mă scoți din pepeni! Chiar de-ar fi să fie ultimul lucru din viața mea, te doresc! Înainte să apună soarele, nemții vor fi aici. Îi smulse bluza. După, n-ai decît să-i spui căpitănesei că e mai bine s-o faci cu un bărbat.

— Uită-te aici, șoptește Micuțul, care spiona blindatele rusești. Asta ar înfierbînta și un miel castrat! Trădătorul o violează și nici măcar nu crede în victoria lui Stalin! Ar trebui să-i sucim gîtul!

— Mai bine-i faci asta muierii, rîde Porta. Iată-ne dedați și la voaierism. E clar, războiul ne oferă mereu alte surprize.

— Gura, maimuțe scabroase! mîrîie Bătrînul, apucîndu-și LMG-ul[2] model nou, dotat cu baionetă pentru lupta corp la corp.

Barcelona rînji, pregătindu-și o grenadă.

— Asta-i ultima lui coțcăială.

Tînăra, cu pieptul dezgolit, respiră greu și-l pocnește pe agresor, excitîndu-l și mai tare. Îi auzim cum se luptă prin porumb. Revolverul uriaș, atîrnat pe șoldurile senzuale alături de lenjeria albă face deliciul spectatorilor nepoftiți.

---

[2] *(germ.)* LMG–*Leicht Maschinen Gewehre*: pistol-mitralieră. *(n. trad.)*

Ne distrăm cu toții, mai puțin Bătrînul și Legionarul. Porta fluieră admirativ.

— Ce-i asta? se îngrijorează Elena.

— O pasăre de apă ce-și strigă consoarta, îi răspunde Oleg. Hai, măcar o dată, fa-mi și mie o plăcere.

Un moment de liniște, urmat de gemete venite din lanul de porumb, un strigăt înfundat, cuvinte de neînțeles. Tăcem plini de atenție, gîfîind, cu ochii plini de pofte!

— Sfîntă Precistă din Kazan, murmură Porta, ce întîmplare! Sîntem aici ca să maltratăm Armata Roșie, dar trebuie să recunoaștem că Ivan are mai multă glagorie în cap decît noi! Cel puțin cară după el și cîteva fufe în uniformă. Iată ce înseamnă să te lupți pentru o cauză dreaptă: poți să-l amesteci și pe Dumnezeu, și pe diavol. Altă mîncare de pește decît în armata prăpădită a lui Adolf!

— Îi lăsăm să termine înainte să-i căsăpim? întrebă Stege.

Bătrînul, care se scarpină nervos în ureche, nu-i răspunde. Cele ce se petrec în fața ochilor noștri nu-l interesează. Tînăra se scoală în picioare și începe să-și aranjeze boarfele, redevenind un sergent model.

— Am întins-o, spune ea cu zîmbetul pe buze, dar mă întorc după apel.

— Nu cred, rînjește locotenentul. N-ai să te întorci la mine!

— O să vin, îi răspunde fata rîzînd, și dispare printre cocenii înalți spre cele patru tancuri rusești, aflate dincolo, în lanul de floarea-soarelui.

Dacă le-ar fi vopsit în galben, așa cum sînt ale noastre, nici nu le-am fi văzut. Totul este galben-brun în Rusia în această perioadă a anului, ba chiar și oamenii încep să îngălbenească spre sfîrșitul toamnei. În acest peisaj culoarea verde le-ar fi trădat imediat blindatele.

— Ar trebui să-și mîzgălească troacele de patru ori pe an, așa cum facem noi. Doar de două ori, nu ajunge pe timp de război.

— Ba chiar în fiecare lună, spune Stege. Zăpada din ianuarie este cu totul alta față de aceea din decembrie, iar lapovița din noiembrie n-are nimic comun cu zăpada plumburie din februarie, în timp ce în martie sînt cel puțin cinci nuanțe de alb. Deci, nici măcar iarna, cînd albul pare alb, nu-i suficient să vopsești tărăboanța o singură dată.

Iar primăvara, verdele se schimbă la fiecare săptîmînă. La ce bun să te plimbi vara într-o mașină pictată în verdele crud al primăverii? O aiureală. Dacă am ști să ne camuflăm mai bine, ne-am prelungi viața, amărîții de noi, biete turme duse la tăiere. Uită-te la uniformele noastre! Gri-verzui! În afară de praful drumului, unde mai întîlnești culoarea asta? Iar găliganii lui Ivan se bălăcesc și primăvara în kakiul lor tomnatic. Pesemne că un funcționar imbecil a stabilit culorile uniformelor!

— Altădată erau roșu cu albastru, remarcă Micuțul.

— Asta ca să-i înspăimînte pe inamici, rînjește Barcelona. O armată care înainta cu baioneta la armă, în uniforme roșu-aprins, zgîndărea și hemoroizii celor mai curajoși. Venea peste tine un val de sînge!

Locotenentul rus se întinde în iarbă, cu o frunză în gură, și rîde satisfăcut. Cămașa îi e descheiată, iar o vaca-domnului se învîrte pe steaua decorației. Închide ochii. De abia cînd umbra Legionarului se întinde peste el simte primejdia. Prea tîrziu! Zace mort, cu gîtul tăiat. Legionarul își șterge liniștit cuțitul maur de cămașa celui ucis, în timp ce la noi ajunge mirosul cafelei făcute de tanchiștii ruși.

— Doamne! șoptește Porta. Cafea! Adevărată! Comuniștii nu-și refuză nimic.

Porta e înnebunit după cafea, de nu știu cîte ori își riscase viața ca să soarbă o gură, iar Bătrînul pretinde că n-ar ezita să-și vîndă compania pe-un kil din așa o marfă. Micuțul, aflat în capul coloanei, cu aruncătorul sub braț, se pitulează în porumb arătîndu-ne în apropiere un soldat rus îngenuncheat lîngă un recipient. Porta adulmecă plin de satisfacție.

— Priviți! șoptește Julius Heide. Patru BT-5!

— Cinci, îl corectează Porta. În spatele căpiței este tras KW-ul comandantului.

— O să măturăm totul într-o clipită, rînjește Micuțul, mîngîind mina magnetică pe care o pregătea. N-o să le mai ardă de hîrjoneală cu femeile-soldat. Dacă ne-ar vedea Iosif Vissarionovici, ne-ar decora.

— Interzis portul decorațiilor sovietice, trîntește sec Heide.

— Destul cu prostiile, le-o taie Bătrînul, calm. Nimeni nu trage fără ordinul meu.

Din tabăra sovietică izbucnește un cor de rîsete. O voce autoritară de femeie se înalță deaspura gălăgiei.

— Căpitanul fără sculă, spune Legionarul, scoțîndu-și pumnalul din teacă. Asta-i a mea, vă previn!

— Destul, mîrîie Bătrînul. sîntem prea departe de mașinile lor. Toate cinci ar trebui să sară în aer exact în aceeași clipă. Tu, Barcelona, razi totul cu mitraliera. Nici unul dintre ei nu trebuie să ajungă la pod. Dacă îl aruncă în aer ne paște Curtea Marțială. Totul se-nvîrte în jurul podului ăstuia. Este minat cu cel puțin două tone de exploziv.

— Ce bășină de milioane s-ar auzi! visează Micuțul. O tonă de pulbere. O să se audă pînă la eschimoși!

Rușii se adunaseră în jurul cafelei.

— Să sperăm că ne mai lasă și nouă, geme Porta. Mă întreb de unde fac rost de ea!

— Asta-i o unitate de gardă, explică Heide, atotștiutor. Rații speciale.

— De unde ai mai scos-o și p-asta?

— Vestoane de vară verzui cu tighele argintii. De altminteri ar trebui s-o știi și tu. Regulamentul stipulează cunoașterea uniformelor inamicului. Sabotaj!

— Gura! spune Bătrînul, și dați-i drumul!

Rușii, așezați în cerc, se-ndoapă cu felii groase de pîine înmuiate în cafeaua aromată. Soarele apune și, dincolo de fluviu, cerul e roșu-sîngeriu. Unul dintre ruși își ia balalaica și se pune pe cîntat.

De-atîta timp tăicuța-i dus la groapă
Și frățioru-n blestemat exil,
Trudind în stepa înghețată
Cu lanțuri grele la picioare
Sub lovituri cumplite de nagaică...

De zeci de ani se cîntau aceste versuri melancolice—de cînd apăruseră lagărele de muncă în Siberia.

— Ce cîntec oribil! spune Micuțul.

Artileria bubuia în depărtare. Noi, ceilalți, îmbătrîniți pe front, știam că trage un *opslagsspringerer*—tunul greu german—și că asta însemna: „La atac!” Mai bine să nu-i fi fost prin preajmă în clipele acelea. Îi compătimeam pe cei care se ascundeau și-n gaură de șarpe

ca să scape de moarte. Focul tancurilor rusești lucea fantastic. Nimic nu-i mai impresionant ca o pădure întunecată de pini în care se desfășoară o luptă.

— Dă-mi o gură din coniacul săracului, îi spune Porta lui Barcelona, care-i întinde uriașul bidon de campanie folosit în armata franceză.

Lupta se încinge în zare. Rușii, ca și noi, privesc spre nord. Prieten sau dușman, un proiectil rătăcit nu face nici o deosebire.

— Înainte! De ce naiba credeți c-ați fost aduși pe lume?

Cu motoarele ambalate, tancurile înaintau, infanteriștii alergau după ele bolnavi de spaimă, aruncați drept în infern de niște politicieni iresponsabili. Înaintau. Trebuiau să traverseze un cîmp minat. Nimănui nu-i păsa de infanteriștii care cădeau, se tîrau, trăgeau spre o cască inamică ce apărea deasupra parapetului tranșeei. Așa-i la război! Mai bine să plîngă mama altuia decît mama ta, și-o să cîștigi un răgaz în jocul cu moartea. Dacă nu te țicnești, te întorci acasă erou, dar nu uita că nimic nu dispare mai repede ca un erou. Două luni după terminarea războiului, și nu mai vorbește nimeni despre el. Pe deasupra capetelor noastre, rachetele brăzdează cerul cu dîre de foc și cad în spatele fluviului. Porumbul uscat începuse deja să ardă. Cu excepția aruncătoarelor de flăcări, de nimic nu ne temem mai mult ca de rachete.

— Meșterite cu păr de drac, ne asigură Porta.

— Pregătirea pentru plecare! ordonă în rusă o voce aspră.

Ordine precise se aud din gura uriașului ofițer.

— Ce-a spus? se interesează Bătrînul, care nu reușea să prindă nici măcar o boabă de rusă.

— Spune că trebuie să mișune pînă la mașini, traduce Porta dezinvolt.

Iar noi, noi ne pregătim cea mai bună poziție pentru tragere. Îmi pun „țeava” aruncătorului pe umăr și ochesc tancul cel mai apropiat. Micuțul este nerăbdător, Heide la fel, și fiecare gest al lui este conform regulamentului. Un robot îndopat cu regulamente, acest nazist. Nu ucide oameni, ci un obiect anonim ce-l lasă indiferent. Taie beregata oricui la ordin, căci ordinele nu se discută. Dacă i s-ar fi spus să mărșăluiască pînă la lună, și-ar fi pregătit ranița cu grija unui recrut, și-ar fi luat rația pentru opt zile și ar fi făcut stînga-mprejur, pocnind din călcîie. Drept ca o coadă de mătură, ar fi pornit în direcția lunii și ar fi

continuat să meargă pînă cînd ar fi crăpat pe drum sau ar fi primit un alt ordin. Din nefericire, aveam o întreagă turmă de ofițeri gen Heide. Iar Porta afirma că fără acești obsedați ai regulamentului, armata s-ar duce pe copcă. Spaima este o calitate absolut indispensabilă celor care trebuie să se supună.

— Adunarea! ordonă rusul.

În cea mai mare viteză, echipajele se instalează la posturi.

— Porniți motoarele!

Motoarele uruie. O femeie solidă îl ocărăște pe comandantul primului tanc.

— Atențiune! murmură Bătrînul.

Cele cinci arme stau ațintite.

— *Vino, dulce moarte, vino*...! îngînă Legionarul.

— *Davai, davai*! urlă comandantul primului tanc către întîrziați. Soldaților le este greu să se despartă de o tabără în care au putut să uite războiul.

— Unde-i Oleg? întreabă deodată femeia-sergent privind în jurul ei.

— Așa-i, unde-i Oleg? repetă ofițerul din cel de-al treilea tanc.

— Foc! strigă Bătrînul, coborîndu-și brațul.

Cinci năluci incandescente pornesc spre țintă și o explozie năucitoare zdruncină pămîntul. Cinci lovituri în plin. De la treizeci de metri, o lovitură bine ochită este devastatoare pentru orice tip de tanc. Schije de oțel încins la roșu s-au răspîndit printre copaci. Oamenii aruncați din turele par că dansează în vîrful flăcărilor, apoi se transformă într-o grămăjoară de cenușă. Femeia-sergent, devenită torță vine, se rostogolește disperată. Tînărul soldat care preparase cafeaua se clătina spre pădure fără cap. Adeseori ne pusesem problema cît poate să alerge un trup decapitat, dar de mult nu ne mai mira nimic. Cînd ești în linia-ntîi de atîta vreme, totul ți se pare normal. Deunăzi, un nazist cu picioarele tăiate țopăia și urla: un rezervist obez, de-a dreptul ridicol, chiar dacă pare monstruos să spui așa ceva. Heide ne-a ținut desigur o prelegere despre nervii mai rezistenți ai germanilor, căliți de regimul nazist. Un gunoi de rus, ca să nu mai vorbim de un evreu, n-ar fi putut merge fără picioare asemenea căpitanului neamț. Dar că un rus putea alerga fără cap, asta n-avea nimic deosebit, și un pui de găina făcea la fel.

Gonim prin lanul de floarea-soarelui cuprins de flăcări, cînd un cățel alb începe să latre cu atîta disperare încît Barcelona, milos, îl ia în brațe. Nenorocire! Cățelul, evident rus, îl mușcă atît de violent, încît Barcelona îl azvîrle furios în flăcări. Așa cum este firesc, Heide are în raniță, conform regulamentului din 1936, o cutiuță de metal cu o seringă și cei șase metri regulamentari de tifon. Nasul sfîșiat al lui Barcelona se află pe mîini bune și putem fi siguri că Heide își va completa tifonul lipsă în cel mai scurt timp.

Căpităneasa cade vie în mîinile noastre. Ca o lupoaică se repede la Stege, îl trîntește pe Porta cu o lovitură de picior și îneearcă să-l înjunghie pe Micuțul cu pumnalul ei siberian. O lovitură după ceafă nu-i suficientă ca s-o pună cu botul pe labe; sare imediat în picioare și se aruncă asupra Bătrînului. Cele șase revolvere trag simultan. Femeia cade iar, urlînd, cu sîngele curgîndu-i șuvoi din gură, și intră în agonie. Nimeni nu are curajul să se apropie. Putea să aibă în mînecă un pistol și, dacă te-ai fi aplecat să-i umezești buzele și să-i alini durerea, ți-ar fi găurit țeasta. Mai văzusem de-astea. Războiul din răsărit n-avea nimic comun cu celălalte războaie. Aici chiar și morții ucid. În așa hal se chinuia, că Micuțul și-a scos Naganul.

— Să nu încerci așa ceva, sau te denunț că asasinezi prizonierii.

— Și-a încheieat socotelile cu viața și nu suport ca o femeie frumoasă să sufere! Lasă-mă s-o termin și s-o ștergem de aici.

Bătrînul sare:

— Îl împușc pe cel care trage!

— Puteai să ajungi stareț într-o mînăstire, spuse Micuțul, vîrîndu-și arma în toc.

Femeia și-a pus singură capăt suferințelor, căci ascundea într-adevăr un pistolet Bowden în mînecă.

— Și eu care voiam să-i dau un gît de votcă! exclamă Stege îngrozit.

— Să nu faci niciodată una ca asta, declară Legionarul. Trage chiar și într-un cadavru înainte să te apropii de el, dacă ții la amărîta asta de viață.

Camarazii noștri se pierdeau în zare cînd am pornit după ei. Porta duce în cîrcă un sac de cafea. Pe deasupra copacilor zboară în

continuare năluci incandescente și urmează imediat infernul „orgiilor lui Stalin”.

— De preferat să nu fii acolo unde ajung ele. De altfel, mă mir că pot face să zboare o chestie atît de mare și să explodeze unde vor.

— Închipuie-ți că totul este calculat!

— Ce nebunie trebuie să fie în tărtăcuța ăluia care a inventat-o, ca să ajungă drept în țeasta unui general. De-a dreptul senzațional!

Un individ ciudat, acest Hitler, dar nu va ajunge în veci cancelar sau comandant al Armatei. I s-ar putea da cel mult portofoliul poștelor.

Von Schleicher către generalul von Hindenburg,
4 octombrie 1931

Drumul crucii pentru Herr Niebelspang

Mareșalul Malinovski este cel care a scris în 1961, în jurnalul Voienno-Istrișeski*, aceste cuvinte memorabile:*

„Culmea prostiei lui Stalin a fost să dea ordin soldaților să rămînă în cazărmi, departe de frontiere, chiar și atunci cînd rușii aveau deja dovezi sigure că Hitler va ataca.

Timp de trei luni înaintea Zilei Z, un milion de soldați germani se aflaseră dincolo de frontieră, în Polonia. Planul de apărare sovietic, minuțios pregătit de Marele Stat Major și binecunoscut de Stalin, n-a fost pus în aplicare la ordinul lui expres. Iar corpurile de armată au fost repartizate atît de prostește, încît blindatele germane le-au distrus ca la paradă.

Culmea prostiei a fost atinsă în sîmbăta care urma zilei de 21 iunie 1941, seara. Le-a fost retras diviziilor de infanterie sprijinul tancurilor pentru a le regrupa în brigăzi de blindate. Tancurile vechi (BT-5 și 7) au fost adunate în parcul rece, în timp ce echipajele au fost trimise în alte garnizoane. Luni, cînd au sosit nemții, acești soldați de elită n-aveau la dispoziție nici un tanc și au fost goniți cu bîta ca oile.

În primele trei zile, nouăzeci la sută din aviația sovietică, avînd ordinul expres să rămînă la sol, a fost zdrobită de bombardierele germane. Pe parcursul primelor șase ore din ziua de 22 iunie, Stalin a interzis Armatei Roșii să tragă vreun foc. Dar, cum spunea ironic Piotr Grigorenko, slavă Domnului, s-au găsit destui soldați indisciplinați care să încalce ordinele superiorilor.

Stalin refuza cu încăpățînare să creadă că trupele germane încălcau frontiera la ordinul lui Hitler. Pînă pe la mijlocul lui august, a rămas convins că era vorba de o eroare a junkerilor germani. Continua să repete: «Nu-i adevărat. Hitler nu-și va călca cuvîntul dat!» Nu-l asigurase ministrul de externe, Ribbentrop, de fidelitatea Führerului?

Pînă la urmă, dar foarte încet, cei de la Moscova au devenit conștienți de realitate. Ministrul de război,

Timoșcenko[1]*, care se mai credea încă în 1917, în epoca revoluției, a ordonat un atac la baionetă. Comandanții de pe front l-au implorat în zadar să nu pornească înainte de căderea nopții, dar Stalin a confirmat ordinul de a se ataca imediat și cu toții au pornit drept spre moarte. O pradă ușoară pentru aviația germană. În cuptorul de la Kiev, Armata a V-a Blindată se lupta cu disperare ca să evite distrugerea completă și ar fi putut s-o evite fără ordinele absurde ale Kremlinului. Mii și mii de soldați ruși și-au pierdut viața prostește. Apoi, deoarece cîțiva clarvăzători au redresat situația, trebuiau găsiți țapii ispășitori. S-a început cu ofițerii din regiunile militare vestice. Unul dintre cei mai tineri și mai capabili comandanți ai armatei ruse a fost adus în fața plutonului de execuție. Șeful său de Stat Major, curajosul general-locotenent Tupikov, a avut aceeași soartă. De la sud la nord se auzeau doar rafalele plutoanelor de execuție."*

Generalul-maior Grigorenko ne asigură că optzeci și opt de mii de ofițeri superiori au fost executați în cincisprezece zile. Odată dispăruți martorii nebuniei Kremlinului, Stalin s-a autonumit generalissim.

Pînă la sosirea noastră, castelul alb servise drept Stat Major celor din GPU. În pivnițe zăceau două sute de cadavre, toți cu cîte un glonț în ceafă și, de-a doua zi, cei de la propagandă au venit să facă fotografiile de rutină. După ce au fost fotografiate, victimele au fost îngropate printre straturile de flori, acolo unde pămîntul era mai moale. Parcul se umpluse de cadavre și urmau să apară și altele, pentru că la plecarea noastră s-a instalat acolo brigada specială SS a lui Heydrich. Or, toată lumea bănuia cu ce se vor ocupa.

Cei mai mulți dintre noi eram foarte tineri și nu cunoscuserăm frumoasele clipe ale adolescenței. Ne-au trimis la război înainte de a fi început cu adevărat să trăim. Evident, se pregătea ceva foarte important chiar în acel moment: noile motoare Maybach erau pornite

[1] Timoșcenko Semion Konstantinovici (1895–1970), mareșal sovietic, prieten al lui Stalin, comisar al apărării. În 1943–1944 a condus eliberarea Ucrainei, iar după război, între 1945 și 1947, a reorganizat armata chineză. *(n. trad.)*

la fiecare două ore. Oprite mai îndelung, porneau cu mare greutate, iar mașinăriile n-aveau de unde să știe cînd sună ora H. Te scufundai în somn, începeai să uiți războiul și deodată răsuna ordinul: „Înainte marș!”

Imediat urma infernul, iar infanterisul inamic cu care sporovăiseși peste „țara nimănui” se transformase într-o mumie calcinată. Cel mai îngrozitor lucru e uleiul aruncătoarelor de flăcări; nenorociții atinși de această armă diavolească se prăjesc încet, ca o friptură. Se întîmplă să mai fie vii cînd ajungi la ei, dar, dacă-i atingi, carnea lor îți rămîne în mînă.

— În armată este nevoie de disciplină, spune Porta, dacă nu, adio război! Și, în timp de război, un mare popor, trebuie să demonstreze vecinilor că este în plină formă. Unde ajungem dacă fiecare face tot ce-i trece prin cap? Toți ar spăla putina de pe front încă din prima zi, și atunci ce s-ar mai alege de politicieni? Gîndiți-vă la cît au tras ei ca să pună de-un război adevărat, încheie Porta trîntind oblonul blindat.

E întuneric beznă cînd o luăm din loc. Plouă cu găleata și mirosul de ars te sufocă. Infanteriștii ce urmează să ne însoțească au sosit uzi ciuciulete și gata înghețați, cu foile de cort pe umeri și cu urechile căciulilor lăsate în jos. Cei vechi, mai experimentați, își înveliseră armele în hîrtie cerată și nu se găsise nici un comandant de pluton să le spună ceva. Cel mai adesea era vorba de o alarmă falsă, așa că ce rost avea să murdărească armele? Era interzis, dar se fac atîtea lucruri interzise! Violul, de exemplu, este pedepsit cu ștreangul, dar foarte rar am auzit să fi fost spînzurat cineva pe motivul ăsta. La Drogubos, în sat, am dat peste o tînără ciufulită bine; declara că o violaseră douăzeci și cinci de bărbați. Doctorul ne-a spus că era posibil, și totul a rămas baltă. Nici unul dintre blestemații de polițiști nu a apărut, deși, dacă ar fi fost încălcat regulamentul cazon, ar fi sosit imediat c-o falcă-n cer și cu una-n pămînt.

— Infirmieri! se auzi un glas. Am o mînă sfîșiată!

Normal. La fiecare alarmă, un imbecil neatent își pune mîna la gura armei. Un șuierat... miros de carne arsă, și nu va mai rămîne decît un os din mîna lui. Omul va fi, bineînțeles, pedepsit pentru prostia făcută, dar șase săptămîni de arest sînt o adevărată vacanță în comparație cu linia-ntîi! Un infirmier îl ocărește și-l amenință cu Curtea Marțială. Mutilare voluntară. Dacă nu se ține tare, poate s-o termine rîu.

Duminica trecută fusese executat unul cu ambele picioare amputate, după ce-l legaseră pe-o scîndură. Execuțiile, da, astea se fac conform regulamentului.

— A dat de naiba, prezice Micuțul, hăpăindu-și rația.

— Cum poți să te îndopi în așa hal? îl întreabă uimit Bătrînul.

— Habar n-am. Pe la opt ani puteam să înghit un pui cu tot cu oase. Asta înveți repede cînd ești nevoit să halești pe-ascuns. Îți mai aduci aminte de rațele de Crăciun ale sergentului-major Edels?

Să-l văd pe-ăla care le-ar fi putut uita! Cînd poliția secretă a apărut ca să constate furtul a opt rațe îndopate, au fost administrate vomitive întregii companii, pentru a-i descoperi pe cei vinovați. Rațele au apărut, așa cum era de așteptat, dar șeful celor în haine din piele neagră era un prieten de-al lui Porta. Interogatoriul s-a sfîrșit cu o lungă partidă de cărți, iar oamenii poliției au plecat în fundul gol!

— Blindate, înainte! urlă cineva prin stația radio.

Motoarele Maybach hîrîie. Bătrînul își pune ochelarii de protecție. Din pădure răzbate zgomotul unei încleștări ușoare; grenadierii noștri se ciocniseră de infanteria inamică. Mitraliera seceră pozițiile rușilor făcînd totul țăndări.

— N-ar fi trebuit niciodată să intrăm în Rusia, spune Stege pesimist, care vedea, ca de obicei, totul în negru cînd se îngroșa gluma.

Pistoalele-mitralieră par mîțe turbate, mortierele de 80 mm scuipa grenadă după grenadă în direcția lor, pămîntul pare un vulcan, iar șoseaua asfaltată spre Pocinok dispare sub un praf alb. Nu ajunsesem niciodată pînă la Pocinok, dar cunoșteam fiecare amănunt al drumului. Știam și unde este amplasată artileria antitanc, deși nimeni nu ne-o spusese; dacă aveau blindate, în mod sigur le camuflaseră în spatele școlii—acolo era locul ideal. De altfel, nici n-aveau nevoie s-o facă, oricum nu puteam să mișcăm în fața grelelor KW-1 și KW-2. Probabil că toate forțele lor erau masate în jurul clădirii cu steag roșu, ultima poziție abandonată fiind întotdeauna sediul partidului.

Doamne, cum poate să plouă! Apa se infiltrează în orificiile de evacuare a gazelor, care devin astfel ineficiente. Îmi cercetez masca de gaze și cele două filtre; primul servise la fierberea boascăi pentru rachiu. Puțea a alcool! Un atac cu gaze n-ar fi fost înspăimîntător; am fi fost deja beți morți înainte de a realiza că ne sufocăm cu clor.

În șanț, pe marginea drumului, un camion răsturnat: unul dintre monștrii folosiți de artileria grea. Cabina îi zburase cît colo, pînă în livadă, smulgînd cîțiva pomi. Merele putrede erau împrăștiate peste tot. Toamna lui 1941 fusese un sezon bun pentru fructe și culesul era în toi înainte de venirea noastră. O scară pare tăiată de un circular uriaș, iar trupul unei femei încă stă agățat de trepte, cu hainele smulse și cu un pantof în piciorul stîng. O parte din scară îi trecuse prin stomac. În jurul camionului, artileriști morți. Unul dintre ei se mai agață încă de o sticlă cu vin—murise în timp ce-i dădea conținutul pe gît. Spre intrarea în livadă, un infanterist german, de cel mult șaptesprezece ani, are mîinile înfipte în mațe, într-o ultimă încercare de a le strînge la loc, iar coastele îi par de fildeș. Din rana uriașă făcută de o grenadă, apa de ploaie se scurge ducînd cu ea sînge și bucăți de carne.

— E ciudat, mumură Porta. Războiul începe mereu toamna și se termină primăvara. Oare de ce?

Așa-i. Hărțuiala infanteriei încetează pentru ca totul să înceapă cu adevărat cînd se aud motoarele inamicului. Și dintr-o dată, cu puțin înainte de sosirea zorilor, asta e! Prima zi este întotdeauna cea mai rea. Se moare, se moare! Pe urmă se potolește. Nu, nu se potolește, dar te obișnuiești să trăiești cu moartea lîngă tine.

Și așa, de trei săptămîni, trupe proaspete trec zi și noapte prin fața clădirii albe. Campanii, batalioane, regimente, divizii. La început priveam defilarea curioși. Soldații ăștia mai aveau pe bocanci praful Franței! Și cîtă bogăție! Porta și Micuțul făceau afaceri în stil mare. Gîndiți-vă că după un chef cu un miciman[2] ajunseseră să vîndă un contratorpilor gata să intre în luptă! Micuțul spera într-o decorație britanică la sfîrșitul războiului, cel puțin așa-i promiseseră cei doi tuciurii care au cumpărat contratorpilorul...

Fără să întîmpinăm rezistență, traversăm sătucul și căldura degajată de eșapament ne toropește. Pe Porta îl trec toate apele în timp ce încearcă să mențină vehiculul greu pe șosea, în mijlocul trupelor. O clipă de neatenție și ar fi ras o companie... În spate, infanteriștii sînt pe jumătate asfixiați de oxidul de carbon. Era în pericol de moarte cel care, suit pe tanc, s-ar fi culcat între țevile de eșapament, dar cîți nu erau tentați? La urma urmei, era atît de cald!

[2] Maistru militar în marină. *(n. trad.)*

Micuțul doarme întins pe rastelul cu obuze, iar sforăiturile lui acoperă zgomotul motorului. Patru purici, uriași, dintr-o rasă specială cu cruce pe spate, i se învîrt pe mutră. Probabil că erau foarte periculoși, din moment ce primeai o marcă pentru fiecare purice prins și livrat sergentului de la infirmerie, care îi aduna pe toți într-o eprubetă și-i trimitea în Germania. Porta pretindea că sînt strînși într-un lagăr de concentrare pentru purici, în care se plămădește o rasă nouă de purici arieni, ce știu să ridice laba dreaptă și să imite salutul nazist. Heide, auzind una ca asta, plecase indignat.

Bătrînul îl trezește pe Micuțul și-l face atent asupra averii ce i se plimbă pe mutră. Uriașul reușește să prindă trei, dar al patrulea sare pe Porta, care și-l însușește. Îi fixăm cu un ac de cauciucul vizorului, ca să-i avem la îndemînă cînd o să apară sergentul-infirmier.

Dintr-o dată, o sferă incandescentă se repede din tufișuri spre tancul din fruntea coloanei. Ocupanții lui sar înnebuniți de frică. Rămîn culcați în noroi așteptînd moartea. O mitralieră mătură tot sectorul; gloanțele ricoșează pe blindajul de oțel, un perete de foc se îndreaptă spre noi, se pogoară peste noi. Izvorăște din pădure, se înalță ca un arc funebru și ne învăluie.

— „Orgiile lui Stalin”, murmură Heide, aruncîndu-se din instinct la adăpost.

Într-un zgomot apocaliptic, totul este făcut una cu pămîntul.

— Blindate, înainte! urlă stația radio, dar nici nu ne urnim din loc și sosește a doua salvă.

Porta accelerează, trece prin noroi și apă. Motoarele Maybach urlă ambalate la maximum, șenilele aruncă noroiul spre cer. Satul Spas Demensk se prăbușește într-o ploaie de sfărîmături și pulberea albă învăluite coloana de blindate. O fabrică de zahăr arde cu flăcări orbitor de albe și, chiar cînd trecem pe lîngă ea, explodează aruncînd peste noi melasa clocotită. Explozii și tăciuni, tir de artilerie, aruncătoare de grenade, tunetul blindatelor, un tărîm al distrugerii și al morții. Încetul cu încetul, tancul nostru înaintează printre ruine și fiare contorsionate, într-un fum înecăcios. Tancurile din față ne dirijează prin radio. Nici o armată din lume nu este instruită să păstreze contactul în orice condiții, așa ca armata germană. Puteam să rămînem în legătură chiar

și în timpul unui bombardament al artileriei grele. Cînd ne trezim în fața monștrilor KW-2 ai rușilor, împotriva cărora n-avem altceva decît ineficacele tun de 75, încercăm să le distrugem șenilele și chemăm artileria în ajutor.

Primul batalion era deja în contact cu infanteria și artileria antitanc inamice. Șiruri de soldați plini de sînge se retrag prin fum. Ai noștri suferiseră probabil pierderi îngrozitoare.

Înaintăm la pas, Porta conducîndu-se după flacăra de la eșapamentul mașinii aflate înaintea noastră. Gloanțe trasoare mătură încontinuu pozițiile inamice. Deodată, un uriaș BT-6, apărut de pe un drum lateral, derapează, ajunge pe șosea, se repede asupra unui P-III, îl răstoarnă, se învîrte ca o sfîrlează și se repede spre noi.

Trag în grabă fără să mai ochesc. Într-o jerbă de scîntei, grenada atinge turela, dar cele două blindate se ciocnesc, iar șocul ne trîntește la podea. Bătrînul ridică oblonul turelei în același timp cu comandantul rus, dar, fiind mai iute, mitraliera lui scuipă foc înaintea cele inamice. Micuțul sare afară cu o mină S în mînă. Se cațără ca un nebun și o aruncă în turela rușilor. În cîteva secunde, din BT-6 nu rămîne decît o epavă carbonizată.

Ne desprindem de resturile calcinate, în timp ce comandantul companiei, *Oberstleutnant* Moser, ne ajunge din urmă.

— Direcție ora patru, PAK inamic la o sută douăzeci și cinci de metri, cu grenade explozive, foc!

PAK-ul începe iar să tragă ca și cum ar arunca cu pietre. Explozia se aude simultan cu tirul nostru. Nu mai rămîne nimic din el.

Dintr-o dată, tancul nostru se prăbușește într-o pîlnie de obuz și botul i se înfige în pămîntul moale. Porta a trecut în marșarier, dar șenilele patinează. Încearcă imediat să se degajeze, rotindu-se zadarnic la stînga și la dreapta. Micuțul este aruncat peste rastelul cu muniție și se alege cu buza sfîșiată; Heide este înghesuit între mitralieră și stația radio. Gemînd sfîșietor, ne declară că are mîna ruptă, cînd colo e vorba doar de-un deget. Nenorocul lui! Pentru un deget rupt nu ești trimis la odihnă. Bătrînul cade peste o ladă cu muniție și se lovește zdravăn la mînă; cît despre mine, am fost aruncat peste Porta și mă trezesc cu pedala de ambreiaj peste țurloaie. În ciuda durerii, infirmierul nu

crede de cuviință să mă interneze. Este nevoie de un sfert de oră ca să ne scoată din gaură. Noaptea răsună de înjurăturile lui Moser, convins că o făcusem intenționat.

— Dacă se mai repetă, vă paște Curtea Marțială!

Luăm poziție în apropierea spitalului incendiat. Nimeni nu știe cu adevărat ce se întîmplă. Cele douăzeci și două de tancuri ale companiei stau aliniate, cu tunurile ațintite spre inamic, în apropierea fabricii de zahăr. Restul batalionului este pe-aproape.

Zorile încep să se reverse printr-o ceață deasă, ceea ce făcea ca în apropierea rîurilor să nu vezi nimic, să nu auzi nimic. Armele grele tăcuseră. Doar cîteva mitraliere singuratice latră dincolo de fluviu. Unde este infanteria? Străpunsese oare frontul inamic? Trăim cu spaima că sîntem abandonați în inima Rusiei. Puțin cîte puțin, ceața se ridică și distingem siluetele copacilor și ale caselor. Infanteriștii detașați să ne însoțească sosesc unul cîte unul în lungul zidurilor și se adună în apropierea vehiculelor. Tunuri și mitraliere se pornesc să tragă, pămîntul se cutremură, flăcări imense ies din gurile tunurilor, deasupra cîmpului de luptă se țese o plasă de gloanțe-trasoare. Infanteria înaintează în salturi. Tragem un foc de acoperire bine calculat, dar nu-i cel mai încîntător lucru să pornești la atac cu șuieratul grenadelor deasupra capului. Dacă tirul este prea scurt, o iei după ceafă, și asta nu s-a întîmplat doar o dată. Cei care greșesc ajung în fața Curții Marțiale, dar nu le mai ajută la nimic.

Mult în spatele nostru, umbre cenușii sar și dispar în ceață. Peste o sută de tancuri se îndreaptă urlînd către liniile inamicului. Rușii fug în panică spre pozițiile de rezervă. Ne plimbăm ca prin poligonul de instrucție, doar că aici țintele sînt vii. Într-o clipă, istoria își schimbă cursul! Un șir lung de vînători sovietici țîșnesc chiar în fața tancurilor noastre, oprite să-și savureze victoria. Ce schimb de focuri! Primul tanc din compania a 8-a este aruncat în aer, iar Barcelona anunță că turela sa e lovită și tunul scos din luptă; va trebui reparat. O secundă mai tîrziu, încasăm și noi o grenadă peste ceafă. Zgomotul infernal ne asurzește pentru cîteva minute. O conductă de ulei începe să curgă și, dacă n-am fi avut plăci de șenilă fixate pe botul tancului, grenada ar fi străpuns blindajul și nu s-ar mai fi ales nimic din noi.

La rîndul său, Legionarul ne anunță că i-au scos tunul din luptă și că trebuie să-l repare. Trei tancuri din plutonul 4 ard cu echipaje cu tot. O nouă lovitură sparge cutia de viteze; acum sîntem imobilizați, și asta-i moarte curată într-un tanc. Dacă nu-ți schimbi în permanență poziția, bateriile antitanc te fac țăndări într-o clipă. Cu smucituri, Porta reușește să adăpostească mașinăria în spatele unei coline și schimbăm în cea mai mare grabă cutia de viteze, în timp ce transpirăm din belșug. Ar trebui reparată și una dintre șenile—o muncă de cîine—dar din fericire un tanc-atelier ne vine în ajutor și pornim numai bine ca să vedem alți șapte de-ai noștri nimiciți!

Jos, la liziera pădurii, apar cîteva vehicule cenușii pe care le considerăm a fi tunuri antitanc motorizate. Trei plutoane pornesc la contraatac. Ei bine, este vorba de cu totul altceva. Cinci T-34 și zece T-60. La opt sute de metri, primele T-60 sar în aer în jerbe de foc și fum. Mergem în zig-zag car să evităm tancurile T-34 și grenadele lor distrugătoare. Sînt tancurile cele mai periculoase folosite în război și totodată cea mai bună armă a Armatei Roșii. Trei P-IV ard, alte două puternic avariate părăsesc cîmpul de luptă iar un P-III este pur și simplu șters de pe fața pămîntului, lovit în plin de două grenade.

O baterie Flak de 8 cm ne vine în ajutor și distruge tancurile inamice. Noua muniție pe care o folosesc se arată a fi cu adevărat distrugătoare. În sfîrșit, Regimentul 27 Blindate atacă și zdrobește în scurt timp artileria rusă.

Tancul nostru are nevoie urgentă de reparații: turela înțepenită, șenilele de schimbat. Și, totuși, divizia nu încetează să țipe: „Atacați! Atacați! Nu lăsați inamicul să se reorganizeze. Hărțuiți-i!” Înnebuniți de oboseală și de somn, sîntem cu nervii la pămînt. Nu mai știe nimeni nici măcar ce spune. Orașele prin care trecem au fost transformate în mormane de ruine fumegînde, iar șoseaua betonată este marcată de epavele carelor blindate și de cadavre. Cîini scheletici sfîșie nefericitele cadavre, iar găinile se bat pe mațele calde. La început am tras în ei, dar acum, acum nu mai este nimic de făcut.

Stîlpii de telegraf sînt la pămînt, șiruri întregi de case intră sub șenilele noastre, iar rușii care mai ies din ele sînt transformați în terci. Înapoi, mujici! Sosesc eliberatorii! O să deveniți germani pentru fericirea voastră, urlă propaganda de la Berlin.

Scurt popas pentru întreținere, schimb de ulei, curățarea filtrelor de aer, peticirea șenilelor. Dar nici o secundă pentru dormit, și cînd terminăm răsună ordinul: „Înainte!”

Parcurgem cîteva sute de metri și apar avioanele! Coboară în picaj, trag cu mitralierele la rasul ierbii și decimează prima companie, tancurile ard, infanteriștii fug îngroziți cînd, dintr-o dată, un val de soldați ruși se înalță din lanul de trifoi.

— Uraaa, Stalin! Uraaa, Stalin!

Sînt tinerii din GPU cu cruci verzi la caschete, fanatici comuniști care atacă la baionetă. Cînd ne mai despart doar trei sute de metri, radioul ordonă: „Cu grenade explozive și cu tot armamentul automat, foc!” Două sute de puști-mitralieră și o sută de tunuri îi seceră în plin, dar mereu alții par să iasă din pămînt. Toți dispar sub ploaia de fier și de foc. Chiar cerul însuși arde, orice urmă de viață este strivită sub șenile, dar, deși cad mii de soldați, această luptă sîngeroasă mai mult ca sigur n-o să fie menționată în comunicatele oficiale.

Lucrurile par să se liniștească. Înaintăm spre nord-est și atingem șoseaua Smolensk-Moscova, care șerpuiește printre mlaștini și păduri, trece peste fluvii și înconjură orașele ca un arc de beton. Depășim nesfîrșite coloane de infanterie și de artilerie tractată cu cai; unitățile motorizate sînt mult mai în față, pe marginea drumului. Într-un loc, un întreg regiment a fost căsăpit.

— Bombe cu aer comprimat, remarcă Bătrînul.

Sculele astea diavolești îți smulg plămînii. Tot regimentul stă acolo, aliniat, ca și cum ar fi primit ordinul: „Porniți către moarte!” și l-ar fi executat în mare grabă. Un singur copac cu crengile dezgolite rămăsese în picioare servind drept cîrjă unui cal mort.

O ceață densă, lipicioasă, acidă, pare un lințoliu aruncat peste peisajul macabru. Infanteriștii mărșăluiesc dormind în lungul șoselei—asta-i o problema de virtuozitate a bătrînilor infanteriști. Valuri de ceață se ridică din mlaștină și nu se mai vede la un metru prin pasta lăptoasă. Tancurile înaintează cu obloanele ridicate și sîntem dirijați prin radio. Nimic pe lumea asta nu-i mai incomod pentru o armată în plin atac. Inima-ți bate de-ți sare din piept și te aștepți ca la orice pas să dai peste inamic.

Trei tancuri se ciocnesc înaintea noastră și unul dintre ele se răstoarnă. Imediat auzim: „Sabotaj! Curtea Marțială!" Coloana se transformă într-o aglomerație dezordonată. Sînt doi morți în tancul răsturnat. Un camion al aviației sosește în viteză, derapează și mătură în șanț o întreagă companie.

— Asta și meritau! urlă aviatorul ieșit din minți. Noi, cei de la aviație, ne-am săturat. Armata își bate joc de noi încă de la început. Transmisionist! Cheamă-l pe șeful Statului Major la mareșalul Reichului!

— Raportez, domnule locotentent, că stația radio este inutilizabilă!

— Sabotaj! strigă locotenentul în ceața vătuită. Îți ordon să-mi faci legătura, iar dacă radioul ți-a fost sabotat, marș la Berlin!

— Da, domnule locotenent, răspunde transmisionistul, pocnind din călcîie și făcînd stînga-mprejur, spre vest.

Se oprește drept în fața tancului nostru unde, cățărat pe o șenilă, Porta se îndoapă cu peltea.

— Cunoști drumul spre Berlin camarade?

— O să-ți ia cam mult dacă pleci pe jos! Vino cu noi la Moscova, mai sînt doar o sută șaizeci de kilometri. O să dai telefon de-acolo.

— Ar fi bine, dar locotenentul mi-a ordonat să plec la Berlin și să-l anunț pe mareșalul Reichului că vrea să-i vorbească.

— Ei, atunci dă-i drumul, un ordin este un ordin, orice bun german o știe încă din leagăn. Mergi pe autostradă pînă la Smolensk, apoi la Minsk. La Minsk caută fîntîna „Doamna care se p...", ți-o arată oricine. Poți să-ți odihnești ciolanele la negustorul de grîne Ivan Domosliki, un ceh exilat, pe strada Ramasch. Dar bagă de seamă să n-ai aerul unui vagabond, căci vei fi denunțat într-o clipă fie nemernicilor de la poliție, fie partizanilor. Te va avea cel care va plăti mai mult. Se discută între cincizeci și o sută de mărci. Ca un caporal experimentat ce sînt, bănuiesc că partizanii dau mai mult. Noi, cei din armată, sîntem prețuiți la cincizeci de mărci, dar de SS-iști n-au nevoie, prea s-ar lega la cap.

— Crezi, într-adevăr, că un aviator face atîtea parale?

— Bineînțeles, doar sînteți o raritate în război. Nu vă vede lumea decît atunci cînd sînteți decorați și pe la chefuri.

— Știu asta...

— După Minsk, treci Drohobița aproape de Lemberg, și de acolo șoseaua te va duce direct la Berlin. Poți s-o iei și pe drumul din nord, pe malul Balticii, dar ar trebui să treci prin Reval, unde-i plin de evrei și de SS-iști. Nu te-aș sfătui. Cît ai fi tu de aviator, dacă încapi pe mîinile lor, ai terminat-o! Nici banditii, nici SS-iștii nu se topesc după mareșalul Reichului.

— Ești pîndit în permanență de pericole pe pămîntul ăsta!

— Așa-i. Uite! O să-ți spun povestea unui prieten de-al meu, domnul Niebelspang, negustor de sticle goale din cartierul berlinez Moabitt.

Într-o zi, a trebuit să se ducă la Bielefeldt pentru că-i murise mătușa și primise o scrisoare de la notar.

> *Mult stimate domnule Niebelspang,*
>
> *Mătușa dumneavoastră, doamna Leopoldine Schluckebier, s-a stins legîndu-și funia de rufe a vecinului în jurul gîtului, înainte de a sări jos de pe scăunelul din bucătărie. În calitate de unic moștenitor, vă rog să-mi faceți cunoscut în cel mai scurt timp dacă acceptați moștenirea, ca și datoriile defunctei. Mă simt obligat să vă anunț că vecinul solicită o nouă funie de rufe.*

„Uraaa!" strigase amărîtul negustor de sticle goale, gîndindu-se doar la moștenire, dar bucuria lui a scăzut brusc atunci cînd prietenul său, Pupperman, negustor de haine vechi, i-a subliniat cuvîntul „datorii". Niebelspang, fără să-și plece urechea la acest sfat înțelept, s-a aruncat în primul tren spre Berlin. A ajuns acolo după miezul nopții, pe o ninsoare groaznică. Fără să stea mult pe gînduri, s-a dus drept la notar. „Care-i nebunul care sună la ora trei dimineața la ușa unei case respectabile?" a strigat în noapte o voce înțepată și lipsită de politețe. Niebelspang a întins-o în cea mai mare viteză și s-a culcat pe o bancă în curtea mînăstirii. A doua zi de dimineață, pe jumătate mort de frig, s-a întors la notar, unde a semnat plin de încredere toate actele ce i s-au pus sub nas. I s-a explicat apoi că toată moștenirea constă într-o enormă datorie și că este complet ruinat.

Ultima șansă a nefericitului rămăsese armata. S-a înrolat deci în 46 Infanterie și a intrat în Franța ca sergent. Era evident că Domnul își întinsese mîna deasupra lui.

Artileria germană, reglînd focul de baraj prea scurt, a masacrat sărmanul regiment de infanterie și n-au rămas prea mulți cărora să li se acorde *Crucea de Fier*. Niebelspang a primit-o deci pe aceea oferită de Corpul 10 de Armată. A fost mutat apoi la Corpul 9 ca motociclist-curier și, din acea clipă, necazurile au început să se țină scai de capul lui.

Superbă era motocicleta ce zbura ca vîntul ducînd plicuri importante. Era extraordinar vara, iarna mai puțin: zăpadă și toate celelalte neajunsuri. Într-o bună zi, curierul a fost trimis la Berlin într-o misiune secretă, cărînd după el o servietă neagră cu vulturul pe ea, pentru a sublinia și mai bine că se află într-o misiune secretă. Prietenii l-au sfătuit s-o ia prin Stuttgart, acolo unde oamenii n-au decît un singur gînd, să aibă cel mai frumos Mercedes. Dar imbecilul a preferat s-o ia prin Hamburg. La Breme a fost oprit de *Schupos*, cărora le-au trebuit patru zile ca să afle că doar mareșalul Reichului poate aproba deschiderea servietei de piele. Au fost invitați să dea drumul curierului protejat de vulturul Reichului. Sărmanul meu prieten și-a continuat atunci drumul pe Via Dolorosa călare pe superba lui motocicletă cu marșarier și motor în linie. În apropiere de Hamburg a întîlnit un baraj format din negrii Regimentului SS *Der Führer*. Se știau la Hamburg ca la ei acasă. L-au tîrît pe motociclist pînă la cazarma Langehorn, unde l-au ținut trei zile doar cu șuturi în fund.

Apoi, tot călare pe motocicleta sa și cu celebra servietă sub braț, a luat drumul Lübeckului, trezindu-se cu alte șuturi în fund de la poliție, pe motiv că nu ridicase brațul destul de sus pentru salutul hitlerist. Într-un tîrziu a ajuns la autostradă, în apropiere de Malle, dar n-a avut ceva mai bun de făcut decît să urce în spatele lui o tîrfă cu dosar în regulă la poliția de moravuri. Puțin înainte de Willmanstadt, acolo unde erau înălțate spînzurătorile, jandarmii au pus mîna pe el. „Stai sau trag!” l-a somat un *Unterwachtmeister*, tip căruia în 1916, pe frontul de la Somme, un glonț francez îi retezase mădularul. Era numit Müller II, căci mai exista un Müller la ambulanțe. „Spioni!” a strigat Müller II. „Te sfătuiesc să mărturisești totul în cea mai mare viteză, căci nu-ți

merge cu mine! Sînt *Unterwachtmeister* Müller II, Herbert Carl, de la poliția din Halle, și-am pus laba pe bandiți mai mari ca tine: doi asasini, patru tîlhari, trei hoți și un trădător. Toți au fost scurtați de-un cap!" a completat el mîndru. „Deci, ești un prieten al Sovietelor și un inamic al Reichului. Camarazi luați-l pe sus!"

Trupa de brute astfel ațîțată și-a dat drumul, și-ți închipui în ce hal era cînd a ajuns la infirmeria Poliției. A urmat un scandal monstru între căpitanul Sanerfleisch și Müller II după o lungă convorbire telefonică purtată cu Berlinul.

— Și ce-mi spui mie toate chestiile astea? întreabă aviatorul.

— Ca să te pregătesc pentru excursia ta la Berlin și pentru situațiile ce pot să apară în Marele Nostru Reich Național-Socialist.

— Protestez! strigă Heide. Înaltă trădare, propagandă în slujba inamicului.

— Cine-i individul ăsta? se interesează aviatorul nedumerit.

— N-avea grijă, fiecare circ cu clovnii săi. În compania a 5-a, clovn este „ta-majorul" Julius Heide.

— Asta se vede! De altfel...

— N-aveți altceva mai bun de făcut decît să stați la taclale? urlă o voce de stentor în spatele aviatorului. V-am ordonat să porniți spre mareșalul Reichului!? Douăzeci de genoflexiuni cu arma întinsă înainte, și dă-i bătaie!

— Nu te lăsa prea mult pe vine, șoptește Porta, altfel efortul este prea mare.

— Drepți, *Obergefreiter*, mîrîie locotenentul, înțelegînd că-și bate joc de el.

După cîteva clipe, aviatorul simulează un leșin, metodă sigură, mai ales că astfel de exerciții disciplinare sînt interzise în armata germană, căci se soldau cu rupturi musculare și întinderi de ligamente, iar o asemenea întîmplare te ducea la Curtea Marțială—un loc absolut dezagreabil.

— Locotenentul ți-a ordonat să iei poziția de drepți, spune Porta cu gura plină.

Locotenentul se întoarce furios spre el.

— Gura, caporal! Nu vezi că te afli în prezența unui locotenent de aviație?

— Spune-i locotenentului că n-am băgat de seamă pentru că dorm. Conform regulamentului este interzis să-i enervezi pe conducătorii de tanc sau să-i pui la corvezi, oricare ar fi ele. De cum se oprește tancul, conducătorul are dreptul să se odihnească. Ăsta-i ordinul șefului meu, colonelul Hinka.

Holbîndu-se la ei, locotenentul face stînga-împrejur și pornește spre camionul răsturnat.

— Mereu aceeași poveste, spune Porta iertător. Se reped ca leii și cad ca muștele. Dacă aș fi ofițer, n-aș vrea să am de-a face cu caporalii, aș face războiul fără ei.

— Și l-ai pierde, glumește Barcelona.

— Oricum este pierdut. Dar dacă aș suprima caporalii, l-aș pierde fără ca cineva să-și mai bată joc de mine.

Sergentul-major Edel se apropie în stilul tradițional al sergenților-majori, cu mîinile în șolduri. Se oprește în fața tancului nostru și-i aruncă o privire ucigașă lui Porta.

— Porta, bombăni Edel printre buzele lui subțiri și palide, o să-ți sfîrșești zilele atîrnat la capătul unei bucăți de sfoară și aș minți dacă aș spune că asta nu m-ar umple de bucurie. Ai face bine să cauți să mori ca un erou, și asta cît mai repede. Caporal Porta, ești rușinea marii armate germane. Dacă *Führerul* ar ști că te afli pe front, ar demisiona imediat.

— Cu respect vă fac cunoscut că poate ar fi mai bine să i-o aduceți la cunoștință printr-o carte poștală.

Sergentul-major Edel șterge putina. Știe din proprie experiență că nu-i bine să te pui cu Porta. Nu după multă vreme apar și jandarmii, dar nu mai apucă să se lege de noi, fiindcă mortierele rușilor încep iar să bubuie și primim ordinul de marș.

Cu un hohot de rîs, Porta coboară în turelă, motoarele Maybach mîrîie, șenilele scrîșnesc. Războiul își adusese aminte de noi.

Întotdeauna am simțit o profundă tristețe la gîndul că poporul german, în care fiecare individ este atît de respectabil, luat la grămadă este absolut lamentabil.

Goethe

Artileria antitanc

Comisarul de divizie Malanijin traversă cu pași măsurați salonul spitalului. În ciuda protestelor medicilor, smulse pansamentele răniților și le aruncă pe culoarul pe care zăceau resturi de uniforme și de echipament.

— Nu sînteți decît niște chiulangii și niște porci! Ați merita cu toții să fiți lichidați, dar n-am să fiu atît de crud, las soluția asta în grija fasciștilor. Voi da un exemplu, alegînd din hoarda asta de nemernici cîțiva care vor plăti și pentru ceilalți—și arată la întîmplare zece soldați cu bandaje sîngerînde. Gunoaielor! Vă cocoloșiți într-un pat de spital în timp ce concetățenii voștri luptă pentru patrie și pentru Stalin.

— Sînt rănit, tovarășe maior, răspunse soldatul Andrei Rutici, care tocmai își sărbătorea cea de-a optsprezecea aniversare.

— N-ai cap pe umeri, n-ai două brațe și două picioare?

— Ba da, dar sînt rănit la un plămîn.

— Atunci, unul singur ți-ajunge, hotărî maiorul întorcîndu-se către medicul-șef. Acești zece bandiți sînt condamnați la moarte.

Își aranjă centura și-și șterse cozorocul caschetei.

— Și dați-i bătaie! Lichidați-i într-o intersecție mare, ca să fie cît mai mulți martori.

„Termină!” gîndi tînărul Andrei Rutici al cărui tată era ofițer superior pe front. „Nimeni n-o să-mi știe mormîntul, o să fiu aruncat în groapa comună ca să se șteargă urmele crimei.”

În zori, cei zece condamnați au fost duși în intersecție, iar răniții din spital, aliniați pe lîngă ziduri, un mare număr dintre ei susținuți de infirmieri. Primului condamnat i se aruncă o cîrpă pe cap. Salva răsună după aceea de zece ori. Ultimul era Andrei Rulici, dar, întrucît leșinase, au trebuit să-l ducă pe sus. Iar cum totul trebuia să se petreacă regulamentar, un doctor l-a făcut să-și revină în simțiri înainte de a-i arunca zdreanță pe față.

Trei ore mai tîrziu, comandantul regimentului, colonelul Kubicev, află că Malanijin a fost ucis.

— O sinucidere, se miră adjutantul. Nebunul s-a aruncat în fața unui tanc neavînd în nună decît pistolul-mitralieră, și a fost strivit.

— Ce gunoi! mîrîi colonelul. Bine-a făcut! Ne retragem! Să mai rămînem aici ar fi o adevărată nebunie. Din cauza porcului ăstuia am pierdut jumătate din efectiv. Ordin de retragere în cea mai mare viteză.

Coloana îl urmă, dar se ciocniră de trupele securității sovietice și fugarii din Regimentul 436 Vînători din Omsk fură măcelăriți fără somație, conform ordinelor. Au scăpat doar cîțiva ca să-și primească glonțul în ceafă cîteva zile mai tîrziu.

— Nicevo! spuse un bătrîn polițist. Ar fi trebuit s-o știe. Așa se întîmplă cînd te retragi. Mai bine ridici laba frumos și-l saluți pe Friț. Asta-i cea mai bună metodă ca să scapi.

Mi-am pus căștile și microfonul căci tunurile PAK sosite în cursul nopții încep să ne piseze.

Un perete de foc se înalță sîngeriu către cer. Trag cu grenade incendiare. Pădurea arde, pîrjolul se întinde, înghite lanul de porumb, iar soldații ce-și căutaseră adăpost în el fug transformați în torțe vii.

Un tunet! Două P-IV explodează; resturile carbonizate ale soldaților aruncate într-un brad se leagănă în vînt asemeni unor spînzurați, în timp ce fumul negru se ridică spre cer.

— Blindate, înainte! comandă prin stația radio colonelul Hinka.

Cele două sute șaizeci de tancuri sînt dispuse în formație de luptă. În frunte și pe aripi P-IV, în spate P-III, cu demodatul lor tun de 5 cm, urmează, ca niște foxterieri arțăgoși, P-II, echipate de Skoda. Aerul vibrează de huruitul motoarelor. Pozițiile rusești sînt strivite, sute de soldați inamici terciuiți, o duhoare de fum albăstrui și otrăvit se înalță în urma colosilor de oțel.

Oprire bruscă. Tunurile aruncă limbi de foc. O coloană de flăcări se înalță în pozițiile inamicului acolo unde au căzut grenadele cu fosfor. Tragem alternativ grenade cu fosfor și grenade explozive, apoi

zdrobim totul sub șenilele noastre—răniți sau morți. Un baraj de foc al artileriei ruse ne oprește brusc.

— Înapoi pe drum! ordonă Bătrînul. Să rămînem în spatele aruncătoarelor de flăcări și al mitralierelor. Dă-i bătaie, spune, împingîndu-l pe Porta cu vîrful bocancului.

Tancul se tîrăște deja pe drum, cînd descopăr un T-34 ascuns într-un pîlc de copaci. Turela lui se rotește, tunul s-a agățat într-o cracă și trăgătorul încearcă acum să răstoarne copacul. În cea mai mare grabă rotesc turela, cifrele și liniile dansează în vizor. Dacă inamicul se degajă, poate să tragă și sîntem pierduți, totul depinde de cît de repede ne mișcăm. Rușii au comis o greșeală de neiertat: într-un T-34 nu sînt decît patru nătărăi, al cincilea, observatorul, a fost suprimat, ceea ce-l face pe ochitor să piardă un timp prețios, el trebuind să descopere și ținta, să acționeze și comenzile.

— T-34 la două sute de metri. Grenade, precizează Bîtrînul.

O flacără gălbuie și tancul inamic explodează. Un trup omenesc, aruncat pe tancul nostru, se împrăștie ca un fruct copt. Mai trimitem o grenadă cu fosfor în spatele tancului distrus ca să fim siguri că a dispărut orice pericol, apoi strivim epava. Urcăm rambleul șoselei cînd o grenadă antitanc trece pe deasupra noastră. Porta înjură și smucește manetele. Cu șenilele clănțănind, ne cățărăm pe șosea în timp ce tunul de 75 trage lovitură după lovitură. Un pluton de infanterie este măturat, răniții încearcă să se ascundă înainte de a fi transformați în terci, totul petrecîndu-se în lumina rece a farurilor.

— Încărcați, ridicați ecranul de protecție, mormăie Micuțul.

În aceeași clipă îi scapă un urlet de durere. Uitase că n-avea casca și se pocnise cu capul de membrana de protecție.

— Doamne! urlă el, ștergîndu-și sîngele. Mă doare!

— Nu te mai văicări atîta, ai o țeastă ca o scorbură prin care șuieră vîntul.

— Distanță cinci sute, ordonă Bătrînul. Grenade explozive, foc!

Ca o pasăre de pradă, chiulasa înghite grenada.

— Încărcați, trageți siguranța, continuă mecanic Micuțul, scăpîndu-i lui Heide un șut între coaste și aruncîndu-l peste stația radio.

— Ai făcut-o intenționat, mișelule!

— Nu eu, piciorul meu. La mine s-a instaurat democrația, toată lumea face ce vrea.

Tancurile înaintează prin fumul înecăcios, PAK-ul inamic este distrus și una dintre roți aterizează pe turela noastră. Din artileriști s-a ales praful, dar din gura tunului vecin o săgeată de foc pornește spre un P-IV, deși tunul nu mai are decît doi servanți: un soldat și comandantul, toți ceilalți fiind morți. Este un model cu care Piotr Vaska se mîndrește. Regimentul său de milițieni, format cu opt zile în urmă, este spulberat.

— Bravo, Alex! strigă Piotr. Este al patrulea fascist nemernic pe care-l zdrobești! Lovește-i în plin pe porcii ăștia! strigă el în continuare, hotărît să urmeze pînă la capăt indicațiile comisarului: „Nu vă retrageți nici măcar un pas."

Cei doi servanți ruși, mînjiți cu noroi, nimeresc ținta încă de două ori. O căpățînă de neamț, cu cască cu tot, aterizează lîngă ei, dîndu-le un motiv de glumă. Semn bun!

— Strivește-i! strigă Piotr, ca un fanatic.

Trebuie spus că cei doi se luptă ca niște diavoli, nici unuia netrecîndu-i prin cap să fugă. De altfel, cel care ar fi încercat ar fi fost doborît pe loc. În urechile lor răsună țipetele comisarului politic: „Soldatul sovietic este dator să ucidă cel puțin o sută de fasciști înainte de a se lăsa ucis. Cel care nu va îndeplini ordinul va fi considerat un trădător, iar familia lui va plăti. Trăiască Stalin, trăiască Armata Roșie!"

— Direcție PAK inamic, spune calm Bătrînul, cînd descoperă tunul antitanc al lui Piotr.

— L-am ochit, îi răspund ca un ecou.

Îi văd perfect. O explozie orbitoare, și comandantul rus zboară cît colo, iar servantul devine un terci. Tancul nostru îl tîrăște o bucată de drum, un braț atîrnă într-un capăt, un picior în cealaltă parte, iar trunchiul rămîne agățat de blindaj.

— Măcar dacă sîngele n-ar mînji în așa hal, meditează Porta ursuz. Nici dracu' nu mai reușește să curețe rablele astea. Dacă bunul Dumnezeu s-ar fi gîndit și la tancuri atunci cînd a creat lumea, ne-ar fi dotat cu un sînge mai puțin lipicios, care să se spele doar cu un jet de apă.

Traversăm încet satul. Două companii din 41 Infanterie zac cu un

glonț în ceafă. Propaganda hitleristă declara că este opera NKVD-ului, dar printre cadavre n-am găsit decît tuburi de cartuș nemțești. Se zvonea că cei din SD executaseră trădătorii, de unde și interdicția de a te apropia de leșuri. O grenadă lansată de un mortier cade drept în mijlocul unei grupe din SD, și un braț smuls, cu revolverul în mînă, aterizează în fața lui Porta care se grăbește să ridice obiectul însîngerat.

— Camarazi! O dovadă a măreției armatei lui Adolf. Chiar și brațul smuls rămîne înarmat. Asta-mi aduce aminte de vremurile în care taică-miu pornea la război cu 67 Infanterie din Potsdam, purtînd buchete mari de trandafiri în entuziasmul cu care plecau să moară pentru Patrie. Din a treia zi au înțeles cu toții despre ce era vorba și au întins-o, dar nu înainte de a scărmăna pielea unui vienez ce striga ca un trădător: „Moarte prusacilor!" În acel 67 era un sergent alcoolic pe nume Mateka, și toți erau de acord că nu mai întîlniseră un asemenea idiot.

— De unde venea? întreabă Micuțul.

— Din Praga. Maică-sa, o poloneză din Lemberg, se împerechease cu un geambaș evreu din Liban. Cumpăra cai din stepă și-i ducea în Scandinavia, niște gloabe atît de bătrîne încît trebuiau să le cănească părul înainte de a le îmbarca. Pe drum, le dădea fîn cu sare ca să aibă pîntecele plin, iar celor mai răpciugoși le punea piper în fund ca să fie mai sprinteni. Iar cînd nici piperul nu mai avea efect, le turna pe gît un litru de alcool cu arsenic, și-atunci să fi văzut ce țanțoși deveneau.

— Pînă la urmă, ce era cu sergentul Mateka? îl trase de limbă Bătrînul.

— Uite că și uitasem de el. S-a prezentat căpitanului de dragoni și ăsta l-a încredințat lui Josef Malan, un jandarm la fel de imbecil. După prima sticlă se acuzau reciproc de trădare, dar de la a treia începeau să cînte melodii patriotice, ca, pe urmă, braț la braț, să pornească pe străzi. Într-una din aceste plimbări au întîlnit-o și au luat-o pe sus și pe nevasta comandantului. Ea s-a plîns colonelului, iar ăsta a sunat și a început să țipe la căpitanul de jandarmi că nu păstrează ordinea în district. Căpitanul, beat mort, a bombănit ceva despre incident și, după încă o sticlă de Tokay, a adunat brigada de jandarmi și i-a împărțit în trei. Primii au încasat cîteva lovituri de cravașă, așa cum era în tradiția domnilor ofițeri, cea de-a doua grupă a primit regulamentarele șuturi

în fund, iar cea de-a treia doar cîteva palme după ceafă, căci obosise deja. Căpitanul era binecunoscut ca un sărac cu duhul și tare spurcat la gură, mai ales cînd era beat, ceea ce se întîmpla mai mereu. După un torent de înjurături a început să le vorbească despre disciplină: „Nemernicii care, în plină stradă, îndrăznesc să pună mîna pe femeile ofițerilor trebuie să fie aduși la post cu cătușele la miini. Femeile, de asemenea, dar fără cătușe, în calitate de martor. Vite, rupeți rîndurile! Să-mi veniți imediat cu raportul!"

Căpitanul de jandarmi al districtului Zagreb era un imbecil perfect, așa cum am spus, și în fiecare sîmbătă se dezbrăca gol-pușcă la petrecerile ofițerești. Lucrurile deveneau și mai jalnice cînd se întindea, așa gol, în fața statuii lui Thihomil, în piața Hierre, cu o floare în fund, explicîndu-le trecătorilor că era o sirenă în excursie prin Muntenegru. Asta încă n-ar fi fost nimic dacă idiotul nu și-ar fi pus sabia pe coapsele goale și nu și-ar fi atîrnat cascheta de mădular. Mai tîrziu s-a scuzat explicînd că o făcuse din pudoare, dar a fost pus în lanțuri. A doua zi temnicerul a fost retrogradat cu două grade pentru lipsă de respect față de un ofițer. Nu l-a ajutat cu nimic dacă a spus că astfel echipat căpitanul semăna ca două picături de apă cu un blestemat de civil. Deci...

— Porta, strigă Bătrînul, depășit. Ne-ai tîmpit cu poveștile tale. Gura, și hai la drum, iar dacă nu te potolești, îți tai limba.

— Cum, adunătură de proști, chiar nu vreți să știți ce au pățit cei din 7 Ulani cînd colonelul a primit cu dispreț noile arme? „Puști-mitralieră, ăsta-i un rahat"—i-a explicat el adjutantului—„și o vom dovedi ducînd regimentul pe culmile gloriei. Cînd francezii vor zări superbele noastre uniforme albastre vor fi atît de speriați că vor uita de blestematele lor de mitraliere..."

— Dacă mai scoți un singur cuvînt, urlă Bătrînul furios, o să te alegi cu un glonț în ceafă. Nu mai suport!

Lîngă noi, un tun german se adăpostea în spatele unei baricade din utilaje agricole. Prima lui grenadă trece pe deasupra tancului T-34 din frunte. O scurtă corecție, și a doua lovitură merge în plin, iar servanții îl aclamă pe ochitor—o cătană bătrînă. cu nervi de oțel. așa cum trebuie să fie un artilerist. Lovitura își atinge ținta, dar totul se transformă într-o ploaie de scîntei, căci grenada lovise turela.

— Foc! urlă ofițerul dezlănțuit.

Același rezultat. Ca și cum ar fi tras cu boabe de mazăre.

— Ce-i cu monstrul ăsta?! E primul T-34 în care trag! Și ni se mai spune că rușii sînt la pămînt.

Servanții contemplă înspăimîntați gigantul, șenilele lui asurzitoare, flancurile înclinate și tunul enorm ieșit din turela cu stea roșie.

— Foc de voie, mereu în același loc! strigă disperat.

Nici un rezultat. Plouă cu lovituri pe monstrul sforăitor. Un camion aflat în calea lui se transformă în pulbere. Turela se deschide și o siluetă îmbrăcată în piele îi amenință cu pumnul pe cei din bateria anticar. Servanții fug îngroziți. Unul dintre ei cade secerat de un glonț tras din T-34. Cei patru oameni din tanc izbucnesc în rîs, au reușit să răzbune acum trista soartă a tancurilor BT-5 zdrobite de noi ca niște coji de ouă la începutul campaniei.

— De ce nu vine odată, să se sfîrșească totul! geme comandantul bateriei.

— Își savurează superioritatea, îi răspunde ochitorul, un caporal aflat sub arme din 1939.

Inamicul cotește încet, țeava tunului uriaș de 7,65 coboară. Un urlet, flăcări, o mare de foc la liziera pădurii și un cuib de mitralieră german s-a volatilizat. Aceeași soartă are și o baterie de mortiere. Motoarele diesel trepidează, limbi de foc ies pe gura eșapamentului și o duhoare de ulei ars își poartă otrava peste barajul antitanc. Ochitorul își aprinde țigara cu o crenguță în flăcări și. cu un surîs amenințător, arată comandantului tancul inamic.

— Hans, ai pierdut războiul. Nu va trece mult și națiunea stăpînilor va fi trecută prin ciur și prin dîrmon de sclavii ei. Îi întinde bidonul. Ia o gură. Cînd ești suficient de beat, moartea nu mai e nici o scofală.

— Crezi că mi-e frică să mor? spune ofițerul fixînd îngrozit tancul inamic ce scruta pădurea cu reflectorul

— N-am mai încercat-o niciodată, zîmbește strîmb omul. Dacă indivizii din sicriul ăla de fier ne vor trata corect, nici nu vom ști cînd am murit, altfel s-ar putea să fie neplăcut.

— O să am grijă singur de sfîrșitul meu, spune ofițerul trăgînd piedica revolverului P-38.

— Adolf n-o să se bucure. În acești doi ani ai devenit eroul regimentului și ai fost citat pe ordinul de zi, iar acum îți zbor creierii în fața acestor secături. Faci patria de rușine!

— Destul! Dracii roșii ne vor zdrobi într-o clipă.

— Sperai altceva? rînjește artileristul. Credeai că Ivan va capitula în fața primei căști de oțel germane? Și dacă ne-am preda și am termina războiul într-un lagăr de prizonieri?

— Bolșevicii or să ne curețe.

— Bancuri. Nu-s chiar atît de răi. Taică-miu a fost prizonier la ei timp de opt ani după ultimul război, așa că știu. De altfel, a și devenit comunist.

— Și ce spun de asta băieții lui Adolf?

— L-au trimis pe bătrîn la Fuhlsbuttel. Într-o zi a reușit să treacă de gardul de sîrmă ghimpată, dar *Oberscharführerul* Zack a pus cîinii pe urmele lui. Ce contează, îmi pică mie-n labă acest Zack.

— Habar n-aveam că ciobăneștii se dau la om.

— Poți să-i dresezi să facă ordine. Sînt singurii care au putut fi învățați să alerge cu mine antitanc în spate. Cu dogii englezi nu le-a mers.

Tancul T-34 era doar la cîțiva metri de baricadă și se oprește pentru o clipă. Monstrul domină tunul PAK asemenea unui munte de oțel și mirosul de ulei ars îi învăluie pe servanții paralizați de frică. După ce strivește totul sub șenilele late, mastodontul alunecă pe fiare într-un muget asurzitor, stropind în jur cu apă, sînge și noroi, și rămîne cu botul înfipt în tranșee. Ochitorul se rostogolește într-o parte. Calm, leagă trei grenade în jurul unei sticle cu benzină și se cațără, nebun de ură și răzbunare, în spatele mașinăriei inamicului. Trage cu dinții siguranța grenadelor, aruncă explozivul și se culcă la pămînt. Șenila cedează, tancul se oprește cu motorul ambalat, dar nu-i mai rămîne decît să se învîrtă pe loc asemenea unei muște cu picioarele smulse. Cu pușca-mitralieră pregătită, ochitorul se ascunde în spatele a ceea ce fusese un camion. Vede imediat cum trapa turelei se deschide și trei oameni în combinezoane de piele sar afară ca să repare șenilele. Doar pilotul rămîne la bord.

Arma trosnește. Cei trei ruși sînt morți. Își scoate atunci din tașcă o grenadă de mînă, îi trage siguranța și așteaptă.

În cîteva clipe apare și ultimul dintre ruși, căutîndu-și camarazii. Grenada zboară și tancul sfîrșește într-o jerbă de foc.

Artileristul o pornește încet spre pădurea din apropiere, numai bine să fie surprins de un P-IV german, care-l strivește sub șenile. Din erou n-a mai rămas decît o baltă de sînge și o cască de oțel turtită.

Ai noștri cad pe capete sub focul rușilor. Primele poziții sînt date peste cap; se luptă corp la corp, cu baionete, cu lopata; lovind primul, ai o șansă. Sosesc în ajutor pionierii cu aruncătoarele de flăcări și o pînză de foc acoperă pămîntul; duhoarea de carne arsă te face să verși, iar o mitralieră latră singuratică prin gura de aerisire a unui beci. Grenadierii atacă sediul Partidului aflat în flăcări, secerîndu-i fără milă pe cei care ieșeau cu mîinile sus. Nu mai sînt oameni, ci monștri însetați de sînge, bucuroși la vederea cadavrelor. Tancurile trec zgomotoase printre ruinele fumegînde. O grupă se adăpostește lîngă un zid, iar două mitraliere trag la unison; una dintre ele este în mîinile lui Heide, care rînjește sadic.

— Sînt ai noștri, imbecilule! Nu mai deosebești griul de kaki?

— Isuse! geme Heide. Ce-am făcut!

— *Führerului* nu i-ar merge la inimă invocarea unui evreu.

— Isus n-a fost evreu. Rosenberg a spus-o. Era arian!

— Asta-i cea mai bună poantă pe ziua de azi! strigă Bătrînul de pe turelă, izbucnind în rîs.

Îl întrerupe o explozie: tancul se înclină periculos; o conductă de benzină s-a rupt și benzina țîșnește în interior.

— Avarie la șenila stîngă, ne-o trîntește Porta calm. Vehicul în pană.

Oprește motorul și trage o dușcă de votcă. Bătrînul deschide oblonul cu grijă. Lîngă noi ard două P-IV, scoțînd nori de fum înecăcios; echipajul carbonizat atîrnă de blindaj. În sat, lîngă fîntînă, zac mai mulți grenadieri uciși.

Par că dorm, dar din colțurile gurii li se preling fire de sînge. Au fost uciși de aceleași bombe cu aer comprimat ce tocmai își făcuseră apariția.

— Un adevărat măcel, mormăie Stege.

Colonelul Hinka privește prin binoclu tancurile T-34 care se

pregătesc pentru un nou atac. E prima oară cînd sîntem atacați de aceste tancuri întîlnite pînă acum doar ca susținere a infanteriei. Cheamă imediat prin stația radio toate echipajele regimentului.

— Atențiune, îi auzim vocea calmă. Singura noastră șansă este mobilitatea. Nu vă pierdeți capul. Înainte! Vă apropiați la patru sute de metri, le trageți una după ceafă și schimbați imediat direcția de mers. Punctele sensibile ale unui T-34 sînt turela și șenilele. Mișcați-vă, înainte de orice, mișcați-vă! Nu vă opriți să trageți, trageți din mers!

— Mai repede, mai repede! comandă locotenent-colonelul Moser.

Echipajele sovietice freamătă de bucurie văzînd că nemții au ajuns în bătaia tunului. Căpitanul Gorelik se vedea deja învingător în tancul său nou-nouț, cel mai mai bun din lume, fără nici o îndoială grație concepției sale de avangardă. Inginerii care făuriseră acest emisar al morții se gîndiseră la sezonul noroios de aici, și șenilele sale sînt atît de late, aproape comice, însă ideea a fost preluată de constructorii străini. Caroseria amintind de o broască țestoasă și tunul lung de 75 sînt și ele o găselniță.

La aproape o mie patru sute de metri de inamic, iată că tancurile germane se împotmolesc! Echipajele manevrează cu disperare, încercînd să iasă din noroi, dar nu fac altceva decît să se afunde mai rău. Sosesc în grabă pionierii cu buldozerele. Rușii trag, dar pentru fiecare pionier căzut, un altul apare din pădure și-i ajută pe ceilalți să tîrîie trunchiuri subțiri de copaci în fața tancurilor.

Tarris, comandant de grupă în compania căpitanului Gorelik, tremură de fericire. Este un bătrîn soldat, decorat cu *Zolostava Zvezda*, care renunțase de bună voie la postul lui comod, din garnizoană, la numai trei zile după declararea războiului. Privește plin de satisfacție cum tancurile inamice se înfundă în noroi și se umflă în pene. „Fiecare lucru la timpul său! Lasă-i pe porcii de fasciști să obosească, vor deveni o pradă ușoară!" Venise clipa răzbunării pentru ziua în care căzuse prizonier la Kiev. Cîtă umilință, cîtă rușine! Patru zile într-un lagăr german în care biciuise cu mîna lui trei dintre soldații săi fiindcă acceptaseră să colaboreze cu nemții. Reușise apoi să evadeze, să se întoarcă în liniile sovietice și să-i denunțe pe cei trei nefericiți. Dacă s-ar fi întors vreodată, îi aștepta un glonț în ceafă, dar pînă atunci se ocupaseră de familiile lor. Doar cei cu totul devotați aveau dreptul la

viață. „Omorîți-i!” spusese Ilia Ehrenburg în discursul ținut în fața trupelor blindate ce se îndreptau către front. „Omorîți-i chiar și în pîntecele mamelor lor!” Astea erau cuvintele lui pline de patriotism.

— Hönig! strigă colonelul comandantului primului batalion. Am ordonat să atacați pe toată linia frontului, iar voi ați rămas grupați.

— Domnule colonel, afurisitul ăsta de noroi! Ne-am împotmolit, tancurile se duc la fund. Doar compania a 2-a a reușit să treacă, dar Ivan poate să-i facă zob în orice clipă.

— Păstrați-vă sîngele rece! Vă trimit ajutoare, iar batalionul 2 vă va acoperi. Folosiți grenade fumigene. Inamicul n-o să tragă decît dacă este sigur de țintă.

Batalionul dispare într-un nor galben, otrăvitor, dar inamicul atacă asemenea unui pinten de oțel, fără să-i pese de noroiul peste care trece zburînd datorită șenilelor late.

De la patru sute de metri, tragem grenadă după grenadă, cotim, înaintăm, ne retragem, într-o continuă mișcare. Germanii sînt superiori rușilor în mobilitate și viteză. Rezultatul întrece orice așteptare! Tancurile rusești își strică formația.

— Drace! urlă căpitanul Gorelik, nebun de furie. Știe că îl așteaptă plutonul de execuție sau transferul într-un regiment disciplinar. Încărcați mai repede, javrelor! le strigă el soldaților lui.

În raza periscopului nostru, în centrul vizorului, apare un nor exploziv, roșu-sîngeriu: tancul locotenentului Sireurirski este lovit în plin. Și trei alte redutabile T-34 sînt distruse. Tarris este din ce în ce mai furios. Și-a ratat de peste douăzeci de ori ținta, pentru că inamicul nu stă locului.

— Tarris, ce propui? se aude în radio vocea îngrijorată a căpitanului.

Plutonierul nu-și mai încape în piele de fericire. E prima oară cînd un ofițer atît de sigur pe el îi cere părerea. Își înghite scuipatul pe care l-ar fi trimis în ceafa șoferului, ocolește trei infanteriști care fug în bătaia mitralierelor sale, deschise trapa turelei și se sprijină în coate. Zîmbește sub casca din piele neagră.

— *Tovarisci kamandir*, să folosim noile aruncătoare de flăcări. Asta o să-i sperie nițel. Să intrăm în pădure și să-i atacăm din flanc. Sînt obișnuiți să vadă inamicul retrăgîndu-se, așa că o să le facem o surpriză.

Dar căpitanul Gorelik are motive întemeiate să fie îngrijorat. În apropierea fiecărui T-34 se află cîte un tanc german care scuipă foc.

— Cum naiba au făcut-o? se întreabă căpitanul. Nu-s chiar așa de proști.

Dă ordinul de retragere la adăpostul pădurii, dar tancurile P-IV le calcă pe urme. Acum simt pămîntul ferm sub picioare, iar dacă un tanc ia foc, echipajul coboară, continuînd lupta cu mitraliera în mînă. Tancul nostru ia foc chiar înainte să ajungem la fluviu. Auzim imediat ordinul comandantului:

— Tancul în flăcări, evacuarea!

Ne culcăm la pămînt în apropierea tancului arzînd, dar nu putem să-l abandonăm înainte de a fi complet calcinat. Bătrînul știe că-l paște ștreangul dacă nu respectă ordinul, iar ăsta nu vrea să ardă, doar fumegă.

— La naiba, înjură Porta. De obicei drăcia asta arde de n-ai timp să ieși din ea!

Micuțul pregătește o mină T și o aruncă prin oblonul lateral. De data asta chiar nu mai rămîne nimic din el, și fugim în lăstăriș unde zăceau trei cai morți. Ce biftec pentru Porta!

Deodată, zgomot de șenile! Ce să fie oare? T-34. Mă rostogolesc și mă înfund cu disperare în noroi. În ceața ce ne înconjură, zăresc în turelă comandantul cu uniforma neagră, lucioasă. Porta sare ca o nevăstuică și aruncă o grenadă în turela deschisă, chiar în spatele comandantului. O explozie asurzitoare. Comandantul este proiectat la patruzeci de metri în aer, iar oamenii din echipaj sar la pămînt transformați în torțe vii și se rostogolesc pe covorul de frunze uscate, încercînd să stingă flăcările ce-i cuprind.

— La moarte! strigă Bătrînul, scoțîndu-și arma.

Îi curățăm pe toți. Ne ascundem într-un cuib de mitralieră părăsit și Micuțul pregătește deja una dintre arme, cînd Bătrînul strigă îngrozit: „Înapoi!"

În spatele nostru, un T34 înaintează prin lăstăriș. Monstrul verde se clatină înainte. Pînă la gît în noroi, tremurînd de spaimă, văd pîntecul de oțel alunecînd peste mine... inima îmi stă, mă sufoc. Pe urmă, văd cerul gri și simt ploaia pe față... Sînt încă viu?

Pagină intenționat goală

Germanii sînt un popor cu principii. Dacă o idee le intră bine în cap, sînt convinși de adevărul ei și nu renunță la ea decît cu mare greutate.

Lenin către ambasadorul Turciei,
Ali Fuad Pașa,
Moscova, 3 aprilie 1921

„Dascălul” Porta

Comandanții corpurilor de armată și ai diviziilor erau adunați în salonul mare, în care lumina lustrelor scălda decorațiile, făcînd să le strălucească nasturii de metal. Fumul țigărilor șerpuia spre tavan. Atmosfera era gălăgioasă și veselă, se bea șampanie și se toasta pentru apropiatul sfîrșit al războiului.

Generalul Guderian, măturînd pămîntul cu mantaua sa lungă din piele neagră, strînse mîna mareșalului von Bock, vechiul său camarad, și, cu voce scăzută, cei doi ofițeri comentară ultimele noutăți. Apoi mareșalul se apropie de masă și răsfoi documentele.

— Domnilor, Führerul a ordonat să atacăm Moscova începu el emoționat. Prin această campanie de mare anvergură, începe ultima etapă a războiului. Moscova va fi cea mai mare victorie din istorie, și este cea mai mare onoare pentru armata noastră să strivească monstrul comunist.

Ofițerul se întoarse spre harta uriașă, suspendată pe perete.

— Operațiunea Typhon se va desfășura în doi timpi. Mai întîi, străpungerea frontului vestic sovietic la nord și la sud de autostrada Smolensk-Moscova. Apoi, gruparea unităților blindate spre Viasma. Urmează distrugerea și punerea pe fugă a ultimelor unități ale inamicului, încercuirea și cucerirea orașului. Un plan îndrăzneț, domnilor! Sînt angajate în asaltul asupra Moscovei douăzeci și patru de divizii blindate și patruzeci și șase de divizii de infanterie. Armata dispune de trei săptămîni pentru a parcurge acești trei sute de kilometri, deci este timp suficient. În patru săptămîni, Führerul va asista la defilarea armatei în Piața Roșie, rebotezată Piața Adolf Hitler. Bătrînul ofițer cu nas de vultur se înălță pe vîrfuri. Führerul este un geniu!

— Dumnezeu știe ce e, șopti generalul de tancuri von Hünersdorff la urechea generalului Hoepner.

— Dacă ar fi fost genial, rînji Hoepner, n-ar fi renunțat la ocuparea Smolenskului în vara asta, cînd Moscova era total descoperită în fața blindatelor noastre. Clausewitz amintește mereu că nu trebuie să abandonezi ideile cu care ai pornit la drum decît în cazuri extreme.

— Führerul l-a studiat pe Clausewitz, îi întrerupse generalul-locotenent Conradi. Cînd și-a trimis trupele în Ucraina, în loc să ocupe Moscova, avea motivele sale. Eu cred în Führer, continuă el, fixîndu-l amenințător pe generalul Hoepner.

— Ce credeți despre planul de atac? și Hünersdorff se întoarse spre generalul Strauss.

— Oficial, vom reuși, cum ar putea să fie altfel? spuse acesta, izbucnind în rîs.

— Și neoficial? insistă Hünersdorff cu un zîmbet șui.

— Dacă aș spune-o, aș fi numai bun pentru Curtea Marțială, îi răspunse generalul de artilerie.

— Aveți îndoieli?

— Caporalul ăsta din Boemia a așteptat prea mult, murmură Strauss. Planul o fi el îndrăzneț, dar e și stupid. A venit toamna, ploile ne amenință, iar dacă plouă putem să ne facem bagajele. Rușii știau despre ce-i vorba și sînt tenaci. Dacă pierd Moscova, prestigiul lor s-a dus pe apa sîmbetei, deci se vor lupta ca dracii pînă la ultimul om.

— Armata noastră este cea mai bună din lume! sublinie von Hünersdorff. Dacă nu se schimbă vremea, o să întîrziem, dar va trebui să ne zbatem zi și noapte înainte de sezonul mocirlos.

— Și echipamentul de iarnă? întrebă prudent generalul Hube.

— Führerul l-a scos din fabricație, îi răspunse mareșalul, cu un aer condescendent. Să vorbești de echipamentul de iarnă, ăsta-i defetism. Războiul se va termina înainte ca noi să avem nevoie de așa ceva. Echipamentul de iarnă, distribuit deja unora dintre divizii, va fi strîns și trimis în depozit. Este ordinul Führerului, domnilor.

Unii dintre generali se priviră cu subînțeles, dar nici unul nu deschise gura.

Ne risipisem pe sub copaci. Cădeau frunze ruginii. Încă o zi călduroasă de toamnă, așa cum doar în Rusia poți afla.

În spatele liniei frontului, regimentul aștepta la refacere. Din cele două sute de tancuri, nu ne mai rămăseseră decît șaisprezece: șaizeci și opt la sută din efectiv fusese distrus, începuseră să apară întăririle. Ni se oferiseră cinci zile de repaus. Unii pretindeau că sînt cele mai frumoase zile ale războiului, căci intendența comisese o superbă eroare! Compania continua să primească, rațiile pentru două sute douăzeci de oameni, deși nu mai erau decît șaizeci și trei! Furierul nu-și credea ochilor cînd ne vedea atît de puțini.

— Ce să mă fac? geme el. Am semnat pentru două sute douăzeci de oameni! De ce naiba, încăpățînaților, vă lăsați uciși de aceste secături înainte de a-mi fi livrat eu rațiile? Cineva ar trebui să vă pedepsească.

Ne dondănim pe-ndelete, furierul rezistă chiar și în fața amenințărilor Micuțului. Mulțumită Domnului, colonelul Hinka, trecînd pe acolo, dă ordin să ni se dea totul. Deci, iată-ne întinși în livadă și punînd pe noi în două ore cel puțin un kilogram! Porta nu numai că-și hăpăie rația, dar pune mîna și pe cele ale companiei a 4-a. Stă răscrăcărat pe un butoi gol de ulei, ceea ce-i rezolvă problema de a alerga mereu la budă. La urma urmei, totul are un aer foarte distins: fumează trabuc și se soarbe coniacul din pahare. Cum era o zi mare. Porta își pusese monoclul și Micuțul își înfipsese două pene de găină la melon. Este de altfel prima ocazie în care ne descălțasem în ultimele șase săptămîni. Un deliciu!

— Pastorul batalionului le cam trage la măsea, remarcă Micuțul între două înghițituri de coniac spălate cu bere. Prea-sfînta mutră era atît de amețită aseară, că-i făcea curte babei cocoșate din coliba luntrașului. O pipăia așa cum ar pipăi un evreu un pumn de galbeni. Din păcate, în noapte mai mult am auzit decît am văzut, dar turna în el ca o butie spartă. S-a dus buhul despre el încă de la Leipzig unde nu mai voia nimeni să-l primească. În timpul ultimei predici, căzuse din amvon drept în brațele comandantului, chiar cînd amintea parabola paraliticului!

— Ia uite, spune Porta, asta-mi amintește de vremurile în care eram dascăl la preotul Kurt Winfuss din München. Preotul ăsta era un imbecil înfumurat care-și băga mereu nasul acolo unde nu-i fierbea

oala. Într-o bună zi ne-am hotărît să verificăm zvonurile tot mai dese despre imoralitatea și depravarea orașului și am început, bineînțeles, cu *Hofbraühaus*, unde se-nghesuiau toți pungașii ca să se-ndoape. Am ajuns acolo pe la opt, cînd era plin de nu mai puteai să arunci un vîrf de ac. Erau cu toții acolo, inclusiv preotul, și ne-am adunat într-un colț ca să ne facem un plan de bătaie. „Porta—mi-a spus fața bisericească—am toată stima pentru tine. Ești iute, modest și înțelegi rostul preoțimii în campanie. Nu te-am văzut niciodată bînd sau fumînd, nu mi-ai șterpelit nici măcar o picătură din vinul de împărtășanie, și n-am auzit să te fi încurcat cu vreo muiere. De altfel ești un bun camarad și contabilul m-a asigurat că nu ceri niciodată bani în avans. Am remarcat de asemenea că economisești hîrtia și folosești cămășile și de două ori atunci cînd se poate. Nici un alt dascăl nu te depășește în timpul slujbei și nu greșești niciodată răspunsurile. O să-ți încredințez deci o misiune importantă și periculoasă, dar să nu te lași înfrînt! Intră în această cîrciumă plină de pungași, și vezi ce se întîmplă. Uite zece mărci ca să nu cheltuiești de la tine. Eu o să urc în salonul de sus, unde sînt ofițerii, iar mîine vom face un raport despre ceea ce am văzut. Ne întîlnim la nouă, la capelă."

M-am întîlnit nas în nas cu subofițerul-contabil Balko, plin de voie bună. I-am făcut cinste cu o stacană de patru litri înainte de a-i cere cele șapte sute de mărci pe care mi le datora.

— Încă de pe atunci făceai pe cămătarul? întreabă Barcelona Blom.

— Eram un om de afaceri cu mult înainte de a-mi începe cariera de dascăl la München.

— Și preotul nu bănuia nimic? se miră Bătrînul.

— Nu. Știa despre mine doar ce-i dădeam eu voie să afle. Deci, pentru a termina povestea, închipuiți-vă că superiorul meu a intrat într-o companie deșucheată în salonul ofițerilor. S-a îmbătat în așa hal, că la ora nouă, la capelă, de-abia se mai ținea pe picioare. Era atît de beat, că era gata să mi-o ofere pe micuța de care, bineînțeles, nu se atinsese niciodată! Mai tîrziu a început să-mi facă propuneri rușinoase, apoi a început să plîngă cerîndu-mi să-l pedepsesc pentru că a păcătuit. Ceea ce am și făcut cu mare plăcere. Din păcate, l-am lovit

atît de tare, că a ajuns la spital, trîntindu-mi și un raport la regiment. Mă acuza că-i urinasem în cizme, ceea ce făcuse el însuși, căci banda de ofițeri de la *Hofbraühaus* îi dăduse și laxative ca să-și bată joc de el! M-am ales cu trei săptămîni de arest; colonelul s-a opus la o pedeapsă mai mare. În tot acest timp, preotul mahmur s-a mai liniștit, mi-a dat un pachet de țigări, ba chiar a vorbit și cu temnicerul să se poarte frumos cu mine. Eram un om cu teamă de Dumnezeu, dar am fost dus pe căi rele de mîrșavi! A doua zi mi-a trimis ordonanța cu un coș cu de-ale gurii și cu o Biblie legată în verdele speranței. Pe pagina de gardă scrisese: „Soldat, întoarce-te către Domnul Dumnezeul tău, nu uita să te rogi, și steaua speranței va străluci în întunecata celulă.” Oricum, lumina nu-mi lipsea grație lămpii cu acetilenă, așa că Isus putea să-și economisească bateriile. Camaradul meu de celulă, un soldat de la Calea Ferată, știa să imite toate animalele. Era profesionist și, înainte de a intra în armată, o făcea mai ales în fața țăranilor care se amuzau teribil auzind un burghez grohăind ca porcul sau cotcodăcind ca găina. De fapt, ocupam celula condamnaților la moarte al cărei zid plin de mîzgălituri era foarte interesant. Unul dintre ultimii pensionari scrisese scurt și milităros:

Adio bandă de cretini!
Sergent Paul Schluntz
M-am născut în aceeași zi cu Führerul, pe 20 aprilie.
Din păcate el n-o va mierli o dată cu mine.

3.5.38

Un filozof, oaspete al celulei nouă, scrisese pe plafon:

La urma urmei, ce-i marxismul?
Bunicaneariană a național-socialismului.

În a patra zi, preotul a venit să ne vadă și, pentru a-i face pe plac, ne-am împărtășit. Totul devenise de-a dreptul solemn cînd soldatul a început să hohotească de plîns, ceea ce ne-a costat încă opt zile de arest pe motiv că l-am batjocorit pe preot.

— N-aveți decît să jurați că v-ați călugărit! ne-a amenințat colonelul. O să aveți acum parte de mai mult decît v-ați dorit, o să haliți Biblie cu sîrmă ghimpată!

Nici nu știa cîtă dreptate are. S-a terminat cu leneveala! În rînduri strînse, infanteriștii ruși, echipați în kaki, acoperă cîmpul. Mii și mii de oameni sosesc valuri, valuri prin iarba unduitoare a stepei. Infanteria germană, în gri-verzui, pare o picătură de apă în comparație cu hoardele care, nepăsătoare în fața focului nostru susținut, atacă la baionetă.

Într-o fugă dezordonată, infanteriștii noștri își abandonează pozițiile; ofițerii încearcă să-i oprească, arme germane trag asupra soldaților germani, dar oamenii, cuprinși de panică, trec peste trupurile ofițerilor. Patria, bineînțeles, dar pielea trebuie salvată mai întîi. Pe cer apare semnalul pentru artilerie; un îngrozitor tir de baraj cade peste ruși destrămînd hoarda sălbatică. Tancurile înaintează încet și urcăm o colină de pe care privirea ajungea pînă departe în zare: nu se văd decît ruși, ruși peste tot!

Susținînd infanteria, tancurile pătrund printre ruine. Oțelul freamătă; sîntem cuprinși de febra vînătorii, rîdem cînd nimerim ținta fără să ne gîndim măcar o clipă că omorîm oameni.

Timpul încremenește, iar căldura este insuportabilă în această zi de toamnă. Ne luptăm de o oră, de cinci? Nu știm. Vînători de tancuri, ascunși printre ruine, încearcă să ne arunce în aer cu minele lor magnetice. Îi ardem cu aruncătoarele de flăcări plini de o bucurie sălbatică.

— Sîntem atacați de tancurile inamice! zbiară radioul.

Trei sau patru sute de T-34 apar pe culmile dealurilor de la orizont. Într-un vuiet apocaliptic, deschid focul toate odată. Pămîntul se cutremură sub acest infern; primele T-34 ard, dar într-un timp record nenumărate P-IV sînt făcute țăndări, iar fumul negru urcă în coloană spre cer. Din echipaje au scăpat puțini, cei mai mulți au dispărut în oceanul de foc—soarta obișnuită a tanchistului.

Deodată, mai multe T-34 cotesc și dispar în cea mai mare viteză în spatele dealurilor. O clipă am crezut că fug, dar nu! Este doar o manevră. Se întorc în forță și străpung fără să se oprească liniile infanteriei noastre la cîțiva kilometri spre nord. Porcii utilizează o tactică germană:

separă unul din flancuri de grosul trupei și pe urmă îl macină încetul cu încetul.

Colonelul Hinka înțelege imediat primejdia și dă ordinul de adunare. Trebuie abandonați sorții băieții din tranșee ca să salvăm blindatele! Ne oprim cîteva clipe să luăm răniții aruncați fără milă prin oblonul din spate. N-avem timp să ne purtăm cu mănuși. Nefericiții se înghesuie cum pot, pe blindajul frontal, pe turelă, în lungul vehiculului, acolo unde trebuie să faci eforturi supraomenești ca să te menții agățat atunci cînd tancul se balansează pe lin teren accidentat. Se aud strigăte sfîșietoare:

— Camarazi, luați-ne cu voi! Nu ne abandonați! și mîinile întinse ne imploră.

Întoarcem capetele, Porta accelerează și, dacă inamicul deschide focul, cei de afară vor fi oricum măcelăriți.

Trecem cu toată viteza printre rîpe și copaci; tancul de douăzeci și cinci de tone se balansează ca o barcă în furtună. O cursă cu moartea! Dacă reușesc să închidă capcana înainte să scăpăm, sîntem ca și morți.

— Mai repede, mai repede! urlă neîncetat radioul.

Ne oprim să remorcăm vehiculul avariat al lui Barcelona, dar cablul cedează șuierînd, decapitîndu-l pe sergentul agățat de tancul nostru. Leoarcă de transpirație și înjurînd de mama-focului, întindem alt cablu și iată-ne străbătînd la pas satele în flăcări. Aici artileria își arătase colții. Peste tot hălci de carne sîngerînde, milioane de muște bîzîitoare și o duhoare de hoit ce-ți întorcea mațele pe dos. De cum ieșim din sat, un T-34, avariat și el, trage o grenadă ce-i spulberă șenilele lui Barcelona. Fără să mă mai gîndesc la răniții de afară, rotesc turela, ochesc, trag. O explozie, și nici urmă de tanc! Doar P-III este terminat, n-are nici un rost să-l mai remorcăm! Micuțul îi face felul cu cîteva grenade, iar echipajul lui Barcelona urcă lîngă noi.

Fugim, fugim! Doar viteza putea să ne mai salveze. Îl auzim prin stația radio pe colonelul Hinka înjurîndu-l pe unul dintre comandanții de companie pentru că împotmolise Skoda de treizeci și opt de tone. Crezuse că poate s-o scurteze pe malul fluviului, dar asta i-ar fi reușit doar cu un P-IV, mult mai ușor și cu șenilele late.

— Mîine vă vom recupera, dar să petreceți noaptea în apropierea tancului. Aici, Moser!

— Condamnat la moarte, spuse Porta liniștit. N-ar fi recunoscut niciodată că și el este ud la fund. Dacă-i duce tărtăcuța, își aruncă rabla în aer și raportează că au fost loviți de un T-34. N-are cine să controleze muniția lui Ivan! Dar va veni și ziua aia.

— Ce sentiment al datoriei! strigă Heide indignat. Nu-ți arunci tancul în aer decît în cazuri extreme.

— Am notat, dar, dacă te împotmolești, Erou Nazist, aș vrea să te văd cum te descurci cu cei din față. Atenție, mașinăria a început să cedeze, ne lasă motorul! Totul este o trădare în zilele noastre.

— Ce are? întreabă îngrijorat Bătrînul.

— Trage ca un evreu în drum spre cazarma SS, îi răspunde Porta, lovind cu piciorul în manete.

Trebuie să ridicăm cît mai repede capota, dar nu se vede nimic, totul pare în ordine.

— Treci la comenzi! îmi strigă Porta, trăgîndu-mă de picior. Dar e vai de pielea ta dacă-mi strici cutia de viteze.

Mă împinge brutal în locul lui și înfuriat intru într-o rîpă gata să mă răstorn. Porta și Heide se apleacă peste motor.

— Ce rahat! spune Bătrînul furios. Și asta tocmai acum cînd trebuia să zburăm pe sub nasul lui Ivan. Nimic nu putea să fie mai rău.

— N-am nevoie de sfaturile tale. Prefer un motor în pană decît două grenade de T-34 drept în țeastă.

— Cheamă-l pe Legionar să ne ia la remorcă!

Dar Legionarul este departe deja, pe creastă, nu ne mai aude și, o clipă mai tîrziu, vedem îngroziți o flacără albăstruie ieșind din tancul său. Doi oameni reușesc să sară din turelă. Slavă ție, Doamne! Legionarul și Profesorul. Ceilalți trei probabil că ard de vii. Porta, vîrît cu totul în motor, lucrează înjurîndu-i pe ruși, Partidul, și mai ales pe Julius Heide.

— Asta-i din vina ta, netotule! Dacă voi, ăștia, sărmani imbecili naziști, nu v-ați fi amestecat unde nu vă fierbe oala, n-am fi luat parte acum la războiul ăsta împuțit și n-aș fi făcut cunoștință cu motorul Maybach! Na, ia-l și du-te învîrtindu-te!

O fișă arsă zboară în capul lui Heide; motorul toarce iar ca o mîță-n călduri. Plecăm... fără să ne oprim, îi luăm la bord pe Legionar și pe Profesor.

— Rușii omoară răniții, ne anunță ei.

— Ne oprim să-i luăm? întreabă Bătrînul cu jumătate de gură.

— Imposibil. O să țin pedala la fund, pînă cînd o să văd iar superbele capete pătrate nemțești.

În aceeași clipă, un fulger explodează în tanc și se deschid toate obloanele. Sînt proiectat la baza scaunului, strivit sub tun, un jet de sînge mă orbește. Micuțul cade fără cunoștință printre grenade; Barcelona are obrazul atît de sfîșiat încît i se văd dinții ca la un cap de mort. Cît despre Bătrînul, se simte ca și cum ar avea spinarea frîntî. Din fericire nu-i vorba de așa ceva, îi punem ciolanele la loc și urletele i se aud pînă departe.

— De data asta s-a zis cu rabla, spune Porta. O aruncăm în aer și-o luăm la picior.

— Ieșiți! ordonă Bătrînul. Aruncați-o în aer!

— Și cît mai repede, spune Porta, arătîndu-ne în depărtare rușii ce stau cu ochii pe noi.

Barcelona dispăruse, îl urmăm în pas alergător, cu sîngele zvîcnind în urechi; plămînii mă ard, mucoasele-mi sînt iritate de atîta fum și praf. Rușii ne văd foarte bine, ce mai așteaptă?

— Mai repede! insistă Bătrînul. Trebuie să trecem dealurile, ceilalți sînt departe.

— Mă întreb de ce nu trag rușii, îi privește Porta, iritat. Pot să ne doboare ca pe niște iepuri.

Heide se împiedică de o cască, se rostogolește pe jos, lovindu-se de o piatră, și rămîne lat. Îl punem pe picioare destul de brutal, dar este la capătul puterilor.

— Să rămînem aici, spune, ștergîndu-și sîngele de pe față. Oricum o să fim doborîți. Doar nu credeți c-o să ne lase să scăpăm.

— Mișcă-te, imbecil nazist! Dincolo de creastă te așteaptă o cruce încîrligată.

— Eu nu mai pot, geme Bătrînul, rostogolindu-se. Sînt prea bătrîn, nu mai pot să alerg așa.

— Uită-te nițel în urmă, spune Porta rînjind. O să ai aripi la picioare ca să ajungi la sînul lui Adolf!

Înțelegem acum de ce nu trag; ne vor vii și sînt la cel mult cinci sute de metri de noi. Bătrînul sare ca împins de-un arc, uitînd orice

oboseală. Alergăm ca niște adevărați campioni și dăm peste un locotenent care zace în iarbă. Îl luăm cu noi. Din piciorul rupt ies așchii de os.

— Mulțumesc, camarazi, hohotește el.

Dar rușii nemiloși sînt pe urmele noastre și n-avem alte arme decît baionetele. Mitralierele au rămas în tanc. Locotenentul are un revolver, dar ce poți să faci cu el în fața unui pluton de tancuri?

— Dacă am fi avut o mitralieră! visează Porta.

— Să nu mă abandonați, camarazi, ne imploră locotenentul pe mine și pe Heide, care-l cărăm. Are cel mult nouăsprezece ani și probabil că nu este de mult timp pe front. N-are nici o decorație, deși au mormane la Partid.

— Friț, Friț! Vino! strigă rușii. Frumoase fete la noi de pus pernă!

Vor să ne prindă... Mutra lui Heide este complet indiferentă și amîndoi lăsăm rănitul. Strigă de-ți sfîșie sufletul, și mai face un pas înainte să se prăbușească.

— Nu mă lăsați! Nu mă lăsați! Ivan o să mă prindă.

Dar este și pielea noastră în joc. Nefericitul încearcă să se cațere, apoi renunță și se pitește într-o groapă.

Respirînd greoi, morți de oboseală, atingem în sfîrșit creasta dealului de unde coboară lin o vale largă de trei sau patru kilometri. O turmă de vaci trece liniștită. Repede! Repede! E un miracol că n-am murit încă. Se aud împușcături și gloanțele ne șuieră pe la urechi în timp ce ajungem din urmă turma. Ar fi fost nevoie de artilerie ca să ne distrugă adăpostul viu. Pe culmea dealului, îi vedem pe ruși dansînd în jurul locotenentului rănit, urlînd, apoi cîteva focuri de armă și hohote de rîs.

— L-au terminat, spune Porta.

— Sărmanul, geme Bătrînul. Nu era decît un biet copil.

— Un copil voluntar, replică sec Porta.

— Ce știi tu?

— Atît de tînăr și deja locotenent? Și-a pus uniforma de la șaisprezece ani, așa cum fac toți cei care vor să devină ofițeri.

Acolo, sus, demonii ruși se întrec pe ei înșiși în bestialitate: tăiaseră capul locotenentului, și-l înălțau spre noi în coada unei furci.

— Siberieni, descoperă Porta. Acum sîntem avertizați asupra a ceea ce ne așteaptă dacă le picăm în labă. Unde naiba sînt ceilalți?

— După cum le scăpărau călcîiele, probabil că au ajuns la Berlin!

O pușcă-mitralieră latră, gloanțele cad în mijlocul turmei care o ia din loc.

— Apucați-vă de volan! urlă Porta, strîngînd în mîini coada unei vaci.

O idee minunată! Alergăm ca vîntul, dar Micuțul are o idee și mai bună: încalecă în spinarea vacii sale care, înnebunită, începe să galopeze spre vest. Toți îl imităm jucîndu-ne ca-n filmele cu cowboys. Heide cade de cîteva ori și este gata să moară de inimă cînd descoperă că încălecase un taur. Barcelona se trezește azvîrlit cîțiva metri în aer. Un spectacol evident insolit! Viteza crește. Nici unul dintre noi nu bănuiam posibilitățile vacilor! Facem eforturi uriașe ca să rămînem în cîrca lor, în timp ce ele trec nepăsătoare prin garduri și lăstărișuri, lăsînd în crăci fîșii de uniformă și de piele soldățească.

Turma înnebunită traversează liniile infanteriștilor ruși atît de uimiți încît uită să tragă în noi, apoi, într-un nor de praf, ajungem în sfîrșit în liniile germane.

Un Stat Major de regiment își ține ședința în drumul nostru: sînt aruncați claie peste grămadă și vîntul le spulberă hîrtiiie. Hoarda mugitoare se îndreaptă spre un sat în care soldații își pun coada pe spinare crezînd că vin rușii.

Porta își ridică triumfător jobenul galben, dar în aceeași clipă vaca lui încremenește cu picioarele bine înfipte în pămînt, iar Porta țîșnește ca o rachetă și aterizează pe o grămadă de bălegar!

INTEGRALA SVEN HASSEL

LEGIUNEA BLESTEMAȚILOR
BLINDATELE MORȚII
CAMARAZI DE FRONT
BATALION DE MARȘ
GESTAPO
MONTE CASSINO
LICHIDAȚI PARISUL!
GENERAL SS
IMPERIUL IADULUI
MOARTE ȘI VISCOL
DRUM SÎNGEROS CĂTRE MOARTE
CURTEA MARȚIALĂ
ÎNCHISOAREA OGPU
COMISARUL

Crivățul

Căpitanul mongol

Pagină intenționat goală

Morții sînt abandonați în mocirlă și ucigașii au un alibi.
Călăul nu face altceva decît să ucidă. Bătrînă Germanie,
n-ai meritat o astfel de soartă!

Ziarul *Le Temps*,
3 iulie 1934
(după masacrul din 30 iunie)

Partizana

Marea alee Bellevue era pustie în acea dimineață de mai 1942. Copacilor le pocneau mugurii printre frunzele verzi. Orașul părea să respire, după iarna grea.

Un Horsch gri coti pe alee urmat de trei Mercedesuri. Se opriră în mijlocul străzii în fața unui vechi hotel cu aer aristocratic. Bărbați în haine de piele neagră și caschete SS gri coborîră în mare viteză și intrară urcînd cîte patru trepte odată. În fruntea lor era un om în uniformă gri-albăstruie: Adolf Hitler.

Se opriră la etajul al treilea. Pe o placă de cupru se putea citi un nume: Berger. Cum ușa nu se deschise imediat, unul dintre însoțitori o scoase din țîțîni cu lovituri de picior. Hitler se repezi cu revolverul în mînă, în timp ce un bărbat solid, în halat de casă, ieșea dintr-o cameră.

— Führerul meu! exclamă acesta stupefiat.

— Trădătorule! urlă Hitler, strîngîndu-l de gît. Trădătorule, lașule, te arestez!

Îl pocni de două ori în mutră pe generalul înmărmurit, îi aruncă vorbe murdare, apoi ridică arma, trase foc după foc și fugi din apartament cu haina fluturînd.

SS Hauptsturmführer Rochner mărturisi mai tîrziu unui prieten că în acele momente Hitler te făcea să te gîndești la un șoarece chel. Expresia asta l-a costat capul și a murit la Dachau.

Vecinii auziseră împușcăturile și priviseră cu spaimă prin ușile întredeschise. Au fost împinși cu brutalitate. Pentru că a avut curajul să protesteze public, consilierul Walther Blume a fost răpus cu sălbăticie sub privirile soției și ale celor trei copii. Repezindu-se să-l apere, femeia a primit și ea un glonț în cap.

— **S**întem în a cincisprezecea zi a retragerii, îi spune Bătrînul lui Moser. Dacă nu-i găsim pe-ai noștri, și încă repede, sîntem pierduți. Mai mult de jumătate din efectivul companiei suferă de degeraturi și mulți au făcut cangrenă. Douăzeci și trei sînt răniți, patru nu vor prinde zorii.

— Știu, răspunde Moser. Și eu sînt terminat. Dar dacă rușii pun mîna pe noi, vom fi torturați înainte de a fi împușcați. Trebuie să răzbim.

— Dacă putem, bombăne Bătrînul. În scurt timp, n-o să-i mai sculăm de jos nici măcar lovindu-i cu paturile armelor.

— Ce retragere! geme Moser, învelindu-se în manta.

Porta îmi trage un cot. Clănțănind de frig și fără vlagă, mă ridic să văd ce vrea. Mi-era atît de bine lîngă Barcelona. Îmi întinde un cartof negru înghețat și o sardea tare ca lemnul. Schițez un surîs recunoscător, care sfîrșește într-un strigăt de suferință. N-ai cum să surîzi cu buzele înghețate sloi.

Pun sardeaua încetișor pe limbă, unde începe să se dezghețe. Ce minunăție! O înghițitură ca asta poate dura la nesfîrșit, dacă știi cum s-o faci. Asta doar în Rusia se învață. Cartoful îl strecor în buzunar, pentru mai tîrziu.

— Dar unde naiba este frontul? spune Legionarul. Nu cred să fie prea departe.

— Așa se zvonește, bombăne Micuțul, rupîndu-și țurțurii din barbă.

Și el are picioarele degerate. De trei zile nu-și mai simte degetele de la picioare și știe că așa începe cangrena ce te va roade pe dinăuntru. Nici unul nu-și scoate încălțările ca să-și frece picioarele înghețate, căci ar risca să-și smulgă pielea, și mulți pot să-și ia adio de la picioarele lor dacă nu vor fi îngrijiți în cel mai scurt timp. Mirosul de cangrenă nu înșală pe nimeni.

— Putoarea asta îmi întoarce stomacul pe dos, spune Micuțul scîrbit.

— Eu rămîn aici, declară pe neașteptate sergentul-telegrafist.

— Ai înnebunit? exclamă Bătrînul. Chiar că ți-ai pierdut mințile. E o tîmpenie să abandonezi acum.

— Puțin curaj, adaugă Stege din fundul gropii sale. Mîine seară vom fi la ai noștri. O să ajungi la spital. Un pat alb, curat, masă caldă de trei ori pe zi.

— Nu, geme sergentul-telegrafist. Sînt sătul. Mă plictisiți cu grija voastră. Rămîn aici, o să înaintați mai repede fără mine. De altfel, chiar dacă aș supraviețui, n-aș fi decît un mutilat, și n-am chef de așa ceva.

— Nu abandonăm decît morții, decide pe un ton tranșant locotenent-colonelul. Toată lumea merge înainte cît timp respiră.

— Și pe urmă? întreabă sergentul impertinent.

— Asta-i treaba doctorilor.

Dar a doua zi nu mai înaintam decît în etape scurte. Aveam nevoie de odihnă. Opt dintre noi au rămas printre nămeți. La ultima oprire, sergentul Loewe și-a înfipt liniștit baioneta în pîntece. Un strigăt, un horcăit și gata. Stege avea febră și delira. Pansamentul ce-i înconjura fruntea era plin de sînge înghețat. Tremura de frig deși îl învelisem în două mantale rusești.

— Apă! ne imploră el cu vocea stinsă.

Bîtrînul îi toarnă cîteva picături printre buze, iar el le înghite lacom.

— Să sperăm că reușim să-l salvăm, spune Barcelona trist, strecurîndu-i o bucată de pîine printre dinți.

— Normal, bombăne Legionarul.

— Ia ascultați cu toții! strigă Moser, sculîndu-se în picioare. Fiți bărbați! Dacă rămînem aici, în cel mai bun caz murim înghețați. Drepți! Luați-vă armele, și la drum!

Ne ridicăm greoi, dar unii cad la loc. Totul se învîrte cu noi. Micuțul rînjește idiot:

— Pe Reeperbahn, pe la miezul nopții..., fredonează el nesigur. Doar să ajung acasă și Otto Nass o să aibă ce merită.

— La drept vorbind, îi răspunde Legionarul, nici nu cred că ați putea trece liniștiți unul pe lîngă celălalt! Reeperbahn ar fi plicticoasă dacă Otto n-ar ieși din Davidstrasse în haină de piele și cu pălăria pe ochi.

— Vă invit atunci să vedeți o crimă pe cinste în Sankt Pauli. Otto se crede la el acasă, dar mai mereu sfîrșește prin a cere ajutorul ștabilor de la Stadthausbrucke. În momente ca astea, mai bine să rătăcești pe cîmpuri pînă cînd pun mîna pe criminalul căutat sau clasează afacerea. Dacă nu, o razie poa' să-ți vină de hac. Iar dacă-i obligat să ne dea drumul, simți cum plesnește de furie și amenință cu demisia.

Bătrînul și Moser îl ridică pe telegrafist și-i întind cele două pușcoace care-i slujesc drept cîrje.

— Hai, ordonă Bătrînul, scuipînd în zăpadă.

Sergentul-telegrafist salută și pornește clătinîndu-se, susținut de Bătrînul. Încet, compania se urnește. În frunte, comandatul și mitraliera de companie. În fiecare clipă, se prăbușește cîte unul. Îl punem pe picioare, îl scuturăm, îl pălmuim, dar peste doi pași trebuie s-o luăm de la capăt. Doar că unii dintre cei care se prăbușesc ca bolovanii sînt morți deja înainte de a atinge zăpada.

Cu puțin înainte de lăsarea nopții, un infanterist înnebunește. E ultimul dintr-un pluton ce-a fost vărsat la noi în urmă cu cîteva zile. Pînă atunci îi înveselise pe ceilalți cu istorioare comice, dar iată-l că se-nvîrte pe loc trăgînd rafală după rafală.

— Veniți odată! strigă puștiul, trăgînd încontinuu.

Soldații se aruncă asupra lui și-i smulg arma, dar înșfacă o mitralieră rusească și o zbughește în pădure înainte ca noi să mișcăm un deget. Strigăte tot mai îndepărtate, apoi pădurea îl înghite. E inutil să-l urmărim; de altfel, nici nu mai avem forța necesară.

— Companie, după mine, marș! ordonă Moser.

Continuăm așa cîteva ore, și pe urmă nu mai putem.

— Scurtă oprire, decide Moser, împotriva dorinței sale. Dar nimeni nu se culcă. Sprijiniți-vă de copaci și susțineți-vă unul pe altul; așa ne putem odihni. Caii sînt mai mari ca voi și dorm în picioare.

— Au de altfel și patru picioare, precizează Porta, sprijinindu-se de un brad.

— Dacă vă culcați, sînteți morți în cîteva minute, spune Moser.

Braț la braț, ne sprijinim de copaci și ne strîngem unul în altul. Încet, foarte încet, epuizarea mortală se risipește, dar cădem într-o toropeală agitată. Oboseala și frigul ne transformă în stane de piatră. Apuc o bucată de pîine înghețată de la un cadavru, dar cînd îmi dau seama o pun la loc. Înghit doar puțină zăpadă. Ar putea să treacă mult timp pînă cînd să găsim ceva de mîncat și simplul gînd că am niște pîine în buzunar îmi potolește foamea. Doi dintre noi mor de-a-n picioarelea, înghețați. O să-i abandonăm sprijiniți de copaci, ca două marionete macabre, după ce Bătrînul le ia plăcuțele matricole, alăturîndu-le celorlalte din buzunarele sale.

Îi invidiem. Nici unul dintre noi nu dorește să se întindă lat și

să termine cu acest infern de suferințe în care sîntem vînați în numele patriei.

— Haidem, strigă Moser furios, mișcați-vă! îl împușc pe ăla care nu merge!

Nimeni nu se mișcă.

— Trag în pîntece, spune el îndreptîndu-și arma spre Barcelona, pe care-l consideră cel mai puțin curajos din plutonul lui Beier. Hai, la drum, continuă el blînd, dar ferm.

— Mă enervezi! răspunde Barcelona insolent. Du-te și cîștigă singur rahatul ăsta de război. Eu unul m-am săturat!

— Număr pînă la trei...

Barcelona se sprijină fără vlagă de un copac și începe să-și curețe unghiile cu baioneta.

— Trag! urlă Moser, tremurînd de furie.

— N-o să îndrăzniți, spune Barcelona. Eu rămîn aici să-i aștept pe ruși. Sînt sătul de patria lui Hitler, și dacă n-ați fi un nemernic, domnule colonel, ați face la fel.

— Omorîți-l! strigă Heide, scos din minți. Lichidați-l pe trădător!

— Gura, nazist de paradă! izbucnește Porta, răsturnîndu-l pe Heide cu un singur pumn.

Um murmur de aprobare urcă din rîndurile companiei din care cei mai mulți îl aprobă pe Barcelona.

— Trec cu buretele peste acest act de indisciplină dacă vă luați armele și vă supuneți ordinelor, promite Moser camaraderește.

— Poți să ți le bagi undeva, scrîșnește Barcelona. Și cînd o să te saturi, mergi la Marele Cartier General și îndeasă-i-le lui Hitler cu complimente din partea mea.

— Număr pînă la trei, spune Moser. Unu...

— Uite un exemplar din scîrbosul erou german, spune Barcelona cu o voce tot mai slabă. Să-i faci așa o mizerie unui soldat dezarmat!

— Doi...

Porta își scoate la rîndul său revolverul, pe care-l ațintește spre Moser. Dacă Barcelona nu cedează, se lasă cu un măcel pe cinste. Colonelul e decis să tragă—nimeni nu se îndoiește de asta—dar și el va fi un om mort.

— Te-ai hotărît, sergent?

— Dacă asta vă amuză, dați-i drumul!

— Cum vrei...

Și Moser pune degetul pe trăgaci.

În aceeași clipă, un foc de armă! Cineva a găurit căciula de blană a colonelului.

— *Vino, dulce moarte, vino...*, cîntă Legionarul zîmbind, jucîndu-se cu mitraliera.

Fără un cuvînt, Barcelona își aruncă arma pe umăr și pornește la drum. Cît despre Moser, respiră ușurat.

— Haidem, să ne grăbim! strigă el, fără să-i mai arunce vreo privire lui Barcelona.

Încet, compania se urnește, dar Micuțul se clatină pe picioarele lui bolnave.

— Mă dor amarnic! O să fie o adevărată plăcere cînd or să-mi taie labele.

— N-o să mai poți dansa pe Reeperbahn.

— N-am învățat asta niciodată. Cu picioarele mele știu doar să merg, deci o să mă descurc cu niște proteze frumoase.

— Și crezi că fetițele se vor mai culca cu tine dacă n-ai picioare?

— O să le torn o poveste atît de plină de eroism că toate o să cadă-n fund de admirație. Și, pe urmă, nu cu picioarele le faci felul!

— Nu ești chiar atît de prost, glumește Porta.

Avem nevoie de mai mult de două ore ca să parcurgem doi kilometri. Chiar și Moser pare la capătul puterilor, și se prăbușește ca o cîrpă lîngă ceilalți. Eu îmi scot coltucul de pîine, dar, cum încep să-l molfăi, văd privirile celorlalți ațintite spre mine. Îi întind pîinea lui Porta, care are grijă ca ea să treacă pe la toți. O înghițitură pentru fiecare. Ar fi trebuit s-o halesc pe ascuns? Nu, nici nu trebuie să mă gîndesc la asta. N-aș fi putut să-mi privesc camarazii în ochi după așa un gest. Tot ce ne-a mai rămas pe lume e camaraderia, singura noastră șansă de supraviețuire.

— Ce-o să faci, Porta, dacă războiul se termină? întreabă Profesorul.

— Nu se va termina. Va dura o mie de ani și o vară.

— Glumești! Eu te-ntreb ce-ai face dacă s-ar termina.

— Aș căuta o rusoaică demobilizată și m-aș purta cu ea ca și cum războiul ar lua-o de la capăt.

— Chiar așa? spune Profesorul uimit. Nimic mai mult?

— Nu-ți ajunge? Îți jur că tratamentul ăsta ar pune pe butuci și o negresă de doi pe doi.

— Și tu, Micuțule?

— Același lucru ca și Porta, răspunde Micuțul, sugînd o bucată de gheață. Tîrfele sînt singurul lucru important pe lumea asta.

— Eu, spune Barcelona cu ochii strălucind, o să închiriez apartamentul regal din Grand Hotel de la München, o să mă fac criță și o să-mi bat joc de ei cînd vor descoperi că n-am cu ce să-mi achit nota de plată.

— Eu o să mă înscriu la Academia de Război. spune și Julius Heide.

— N-o să apuci niciodată să ai vipușcă roșie la pantaloni, prietene, spune Legionarul.

— Vreau vipușcă roșie și o s-o am[1], se înfurie Heide. Taică-miu era o jigodie ce trecea din închisoare în închisoare, maică-mea era spălătoreasă, dar eu am jurat să urc pe scara socială cît de mult mă vor ține curelele, ca să mă răzbun pe nemernicii din clasa de sus. O să vărs pe ei.

— Dar de unde o să ai bani pentru taxe? întreabă Porta.

— Trei sferturi din soldă o depun la împrumutul de război cu o dobîndă de douăzeci la sută. Fac asta din ’37.

— Dar pe atunci nu exista nici un fel de împrumut de război.

— Ba era planul cincinal. Cînd îmi voi lua banii, va fi o sumă frumușică—și scoate mîndru un carnet de CEC. Poți să te convingi, sînt doar cifre negre.

— Dumnezeule! exclamă Porta uimit. Nici măcar o singură cifră roșie, de datorie! Dacă te-ai uita la al meu, ți-ar trebui ochelari de soare că să nu fii orbit de atîta roșu!

— Și cum știi c-o să fii capabil? îl întreabă Micuțul.

— O știu, răspunde Heide categoric. Cînd veți fi concentrați, la zece ani după război, voi fi șeful Statului Major al unei divizii.

[1] Heide chiar a devenit ofițer în poliția fostei Germaniei de Est. *(n. a.)*

— Să nu te aștepți din partea mea la salutul regulamentar, rînjește Micuțul. Și apoi, dacă asta se va întîmpla vreodată, o să te faci că nici nu ne cunoști.

— Și o să-ți pui și monoclu, ca toți împintenații ăia stupizi?

— Dacă vederea o să-mi slăbească, ceea ce mă îndoiesc, voi purta și eu monoclu asemeni oricărui prusac. Nu-s de acord cu ofițerii care poartă ochelari. Ăia-s buni pentru vite ca voi.

Traversăm o mlaștină înghețată și dăm peste un pluton de infanterie condus de un sergent.

— De unde veniți? întreabă Moser uimit.

— Resturile Regimentului 37 Infanterie, batalionul 1, răspunde sergentul încruntat, scuipînd în zăpadă.

— Iar dumneata cine ești? reia Moser sec. Ai uitat cum se dă raportul? Ia poziția de drepți cînd te adresezi unui superior.

Sergentul îl fixează pe comandantul nostru fără să scoată un cuvînt, dar furia i se citește pe chipul său de brută. Apoi pocnește din călcîie, își îndreaptă centura și întinde regulamentar degetele pe cusătura pantalonilor.

— Domnule colonel, strigă el ca la cazarmă. Sergentul Klockdorf, împreună cu nouăsprezece oameni—colectivul rămas al Regimentului 37 Infanterie, batalionul 1—la ordinele dumneavoastră!

— Așa da. Și noi sîntem resturi. Armata germană a cam ajuns la solduri.

— Te așteptai la altceva? șușotește Porta. Chiar și un întîrziat mintal putea să anticipeze c-așa va fi.

Moser, care auzise totul, se întoarce spre camaradul nostru.

— Ai idee ce se-ntîmplă?

— Raportez, domnule colonel, că singurul lucru pe care-l știu cu siguranță e că Ivan tocmai ne trage șuturi în fund.

— Nu știți nimic, îi răspunde colonelul ironic. Nu citiți revistele armatei? Intră în obligațiile dumneavoastră. Ordin de la eșalonul superior.

Toată lumea izbucnește într-un hohot de rîs plictisit, în timp ce sergentul îl privește nedumerit pe Moser. Se află în fața unui nebun? Soldații germani știu să se poarte cu nebunii. Respiră deci adînc și

pocnește iar din călcîie, un gest ce provoacă mereu plăcere gradaților prusaci.

— Domnule colonel, în plutonul meu se află un subofițer de Stat Major care afirmă că sîntem în curs de a stabili linia frontului mai spre apus.

— Sînteți, într-adevăr, plin de noutăți, glumește colonelul. Linia frontului spre apus? Poate la Berlin?

— Este posibil, domnule colonel, asta dacă nu cumva-i vorba de Paris, spune omul dovedind că n-a înțeles.

La căderea nopții, în fața noastră se ivește un sat în aparență pustiu. Izbele sînt pe jumătate îngropate în zăpadă. Porta zărește primul un fuior de fum ce se înalță dintr-un coș spre cerul la fel de cenușiu. Un semn de viață.

— Vorbește cineva acolo? murmură Micuțul cu urechile ciulite.

— Chiar așa? întreabă Moser sceptic.

— Cînd Micuțul spune că aude ceva, așa-i! răspunde Porta. Aude zborul unei păsări de la douăzeci de kilometri. Și contra vîntului.

— În rusă sau în germană?

— În rusă. O ceată de fetișcane.

— Ce-și spun?

— Nu cunosc limba. Trebuie să le scărmănăm un pic și să le învățăm germana. Nu-i frumos să vorbești altă limbă.

— Bine, spune colonelul. Curățăm locul și rămînem aici peste noapte.

Cuvintele lui ne electrizează! Să petrecem o noapte la cald și cu oarecare haleală sub nas! Trebuie să fie cîte ceva de-ale gurii prin sat.

Cu revolverul în mînă, pătrundem în sat gata să tragem la cel mai mic zgomot. Am ucide și un copil dacă ne-am simți amenințați, iar în pădurile Rusiei chiar și copiii sînt periculoși. S-a întîmplat ca un țînc de cinci ani să arunce grenade asupra unei companii adormite. Din punctul ăsta de vedere, nu-i nici o diferență între ruși și germani.

— Atenție! strigă Moser, în timp ce intrăm într-o cărămidărie cu Bătrînul în frunte.

— Na, comentează Porta. Aici e mai întuneric ca-n găoaza unui negru.

— Tăcere! șoptește Micuțul. Ceva nu-i în regulă.

— Am făcut pe mine deja, răspunde superior Legionarul, îngenunchind în spatele unui morman de țigle.

— Îți spun că cineva și-a armat revolverul, insistă Micuțul.

— Sigur? întreabă Heide, pregătind o grenadă.

— Du-te și vezi dacă ai chef.

Cu toate simțurile treze, ne culcăm la pămînt.

— Închideți ochii, spune Bătrînul. Trag o rachetă luminoasă.

Închidem ochii precauți; lumina fosforului e atît de dură încît ne-ar face rău. Porta se scoală pe jumătate și trage o rafală de la șold. Strigăte ascuțite de femeie răspund din colțul cărămidăriei, atît de ascuțite încît acoperă zgomotul mitralierei. O grenadă de mînă se rostogolește la piciorul Micuțului, care o trimite în tavan cu un șut. Eu arunc o grenadă defensivă.... Se face liniște.

Șase femei-soldat zac moarte într-un colț. Una dintre ele are capul ca tăiat de un cuțit și înoată într-o mare de sînge, fixîndu-ne cu niște ochi extraordinar de vii.

— Frumușică! spune Micuțul, ridicîndu-i capul și aranjîndu-i pletele. Miroase bine chestia cu care se spală. Ce porcărie să omori așa o frumusețe în numele patriei!

Cu grijă, îi pune moartei capul sub braț.

— Altădată, cînd li se tăia capul oamenilor, spune Heide, li se punea apoi între picioare.

— În Insula Diavolului, explică Legionarul, călăul ridică țeasta de urechi și spune: „S-a făcut dreptate în numele poporului francez!"

— Ce oroare! exclamă Porta. Credeam că francezii sînt un popor civilizat.

— Bineînțeles, dar e vorba de criminali răspunde Legionarul, luînd ca întotdeauna apărarea Franței.

— Criminali..., cade Bătrînul pe gînduri. Nu mai știm care-i erou și care-i criminal. Totul se schimbă de la o zi la alta.

— Așa-i, dar acum trebuie să fii un criminal, șoptește Porta, arătîndu-l pe Julius. Și să fii mulțumit că nu faci parte din Partid.

— Ce vrei să spui? strigă imediat Heide, amenințător.

— Exact ceea ce spun.

— Haidem! ordonă colonelul. Sergent Beier, dă adunarea.

— Hai să ne mișcăm de-aici, răspunde Bătrînul. Mai repede, doar nu credeți că-i pace.

În cîteva minute, satul e curățat. Civilii ies de prin ascunzători plîngînd, jelind, declarînd că-i urăsc pe comuniști și că ne adoră pe noi.

— Poți să crezi că erau naziști înainte de nașterea lui Adolf, spune Porta, interogînd o femeie fără vîrstă. *Toi mati*, spune el în rusă, nu comunistă? Iubit naziștii? Ridică mîna dreaptă și repetă: *Heil Hitler, grosses Anrchloch*!

Toți încep să facă scandal, fericiți, fără să înțeleagă un cuvînt din ceea ce sînt puși să strige.

— E lucrul cel mai rușinos ce mi-a fost dat să-l aud! urlă Heide. Să vedem ce-o să spună *Führerul*!

— Potoliți-vă! ne-o taie colonelul. Rugați-i mai bine să pună cartofi la copt și să nu facă economie de lemne.

Bătrînul înjură un artilerist care a fost atît de idiot încît și-a tras cizmele; acum își contemplă stupefiat picioarele roase de ger. Infirmierul Tafel ne face un semn disperat de neputință.

— Trebuie amputat în cea mai mare grabă. Aduceți apă fiartă!

— Aici? întreabă Moser descumpănit.

— Nu-i altă scăpare. Nu poate să rămînă în urma noastră și nu putem să-l împușcăm.

— Nimeni nu-și scoate încălțările! strigă Moser. E un ordin.

Îl legăm pe artilerist pe o masă cu curelele de la arme. O femeie aduce apă fiartă și-l ajută pe Tafel atît cît poate. O sărmană femeie ce-și are soțul și cei doi copii în Armata Roșie. La capătul unei ore, operația riscantă e terminată, dar soldatul moare în zori fără să-și fi recăpătat cunoștința. Îl îngropăm într-o gaură plină de zăpadă. Pe un țăruș casca, iar în buzunarul Bătrînului încă o plăcuță de identitate.

Îl uităm repede pe mort în fața minunaților cartofi calzi! Un ospăț. Toți simt că se întorc la viață în așa măsură încît nimeni nu protestează cînd e pus de santinelă: gardă dublă în fiecare post timp de treizeci de minute. Nimeni n-ar suporta mai mult frigul îngrozitor.

Moser ordonă plecarea la ora șapte, deci avem în fața noastră trei ore ca să facem o bună bucată de drum înainte ca sătenilor să le

vină ideea să-i anunțe pe partizani. E de datoria lor dacă nu vor să fie împușcați ca trădători și știm cît sînt de îngroziți că sergentul Klockdorf propune cinic să-i ucidem pe toți înainte de a porni la drum.

— Cadavrele nu vorbesc.

— Ești sonat, spune Porta. Doar n-o să le omorîm pe măicuțele astea.

— De ce nu? Aici e care pe care. De altfel, nu ne servesc la nimic. Cînd oamenii trec de cincisprezece ani, trebuie suprimați. Așa a spus Heydrich.

— Bine că știu, o să te caut cînd o să-mplinești cincizeci de ani. Sînt curios cum o să gîndești.

Puțin după miezul nopții, e rîndul nostru să facem de gardă. Frigul ne ucide, începe să ningă și nu se vede la doi metri. Porta și cu mine sîntem santinele la nordul satului; Micuțul e scutit din cauza picioarelor bolnave. Ordin de la infirmier. Trecuse deja jumătate din timpul de gardă, cînd din umbră apare sergentul Klockdorf, însoțit de doi oameni care țin o tînără femeie.

— Ai descoperit un bordel? întreabă Porta, privind-o cu interes pe femeie.

— O partizană, da! rînjește Klockdorf sadic, și împunge cu țeava mitralierei pîntecele femeii.

— O duci la comandant? se interesează Porta bănuitor.

— Firește că nu. Ce te privește? Îi facem felul pe loc.

— E prea frumoasă ca să moară. Dă-mi-o mie mai bine.

— Încearcă s-o atingi numai și-o să vezi! Dracul viu! Și se apleacă deasupra femeii ce nu trecuse de douăzeci de ani, Tîrfă, o să crapi, dar cu încetișorul. Întîi un glonț în burtă.

— Cîine nazist! urlă femeia, scuipîndu-l în față. Niciodată n-o să pleci viu din Rusia!

Klockdorf îi trage un pumn sub centură, făcînd-o să se îndoaie de mijloc gemînd.

— Scroafă! strigă sergentul verde de furie. O să regreți asta! O să-ți zdrobesc os cu os!

— Mardește-o bine, rînjește lubric un pionier. Cunosc tipul ăsta de tîrfă. La Minsk le puneam căpăstru și le trăgeam cu mașinile.

Colegul lui, un *Oberschütze*, izbucnește în rîs.

— La Riga le spînzuram de picioare și cînd strigau prea tare ordonam fierarului să le taie limba cu sculele lui.

— Are cineva o bucată de sfoară? întreabă Klockdorf, cu o privire răutăcioasă.

— Am așa ceva, spune pionierul, arătînd o bucată de cablu telefonic.

— Perfect, rînjește sergentul, trecînd aproape cu blîndețe firul de cupru în jurul gîtului tinerei.

— E o grindă acolo, anunță camaradul satisfăcut, arătînd o izbă vecină. S-ar putea să atingă pămîntul cu degetele și să tot dea din labe pînă cînd moare! Îmi place la nebunie să văd pe cineva dansînd cu o cravată bine strînsă.

— Hai, fata mea, spune Klockdorf zîmbind, împingînd-o pe prizonieră cu patul armei.

De-abia reușiseră să treacă firul peste grindă cînd intră colonelul, urmat de Bătrînul.

— Aș vrea să știu, sergent, ce faci acolo! spune colonelul cu ochii strălucitori.

— Am prins o partizană, răspunde Klockdorf cu un rîs forțat. O adevărată sălbăticiune. Mai și mușcă.

Bruta nu reușise să-l înțeleagă pe colonel și-l detesta. Nu mai dăduse peste un astfel de ofițer.

— Adevărat? Și ce-i aia o femeie sălbatică? N-am văzut niciodată cuvintele astea în nici un regulament. N-ar fi cazul să raportezi totul comandantului de companie?

Cu inima îndoită, plin de ură, sergentul pocnește din călcîie scuipîndu-și aproape cuvintele:

— Domnule colonel, sergentul Klockdorf raportează că s-a prezentat la ordinul dumneavoastră cu o partizană.

— Bine, răspunde Moser, stăpînindu-și furia. Și, contrar oricărui regulament, te-ai autonumit judecător și călău? Întinde-o nemernicule! Cît mai pot să mă abțin! Fugi din ochii mei, altfel te trec prin Consiliul de Război, iar sergentul-major Beier va fi martor.

— Permiteți să-l lichidez, insinuează Porta fericit, punînd mîna pe mitralieră. Va fi cea mai frumoasă acțiune a mea din război.

— M-ați auzit! strigă Moser, plesnind de furie. Dacă nu, dau ordin caporalului Porta să vă doboare ca pe niște brute ce sînteți.

În timp ce omul dispărea urmat de cei doi acoliți, Bătrînul eliberă fata care-l privea pe colonel cu gura căscată, neînțelegînd nimic. Ea ar fi acționat asemeni lui Klockdorf dacă roata s-ar fi întors.

— Beier, reluă Moser, nu-i scăpa din ochi pe acești nemernici. La cel mai mic act de indisciplină, îl lichidezi pe Klockdorf.

— O bucățică bună. Ai auzit, Porta? Soarta lui vă privește pe tine și pe Micuțul.

— Lucrurile vor fi aranjate înainte de douăzeci și patru de ore, rînjește Porta. În zece minute Micuțul va porni pe urmele lor, și stii cum se termină asta.

— Am spusd acă este indisciplinat, le-o taie sec colonelul.

— Și cu asta ce facem? întreabă Bătrînul, arătînd-o pe tînăra cu lațul de gît.

— Împușcați-o! strigă Heide. Conform legilor internaționale pot fi împușcați civilii înarmați. Luptăm pe toate căile împotriva bolșevicilor. *Führerul* a spus-o.

— Un șut în fund, spune Porta, fără să precizeze dacă se adresează lui Heide sau *Führerului*.

— Regret ceea ce vi s-a întîmplat, îi spune colonelul fetei, pe care o dusesem în izba lui. Veți ajunge în fața Consiliului de Război, evident, dar nu vi se va întîmpla nimic atîta timp cît veți fi în preajma mea.

Porta traduce totul în rusa lui aproximativă, dar se vede de la o poștă că tînăra înțelege germana.

— Domnule colonel, permiteți să raportez, spune Porta pocnind din călcîie. Fata îl bagă undeva pe domnul colonel și-l asigură că nu va părăsi Rusia.

Moser înalță din umeri neputincios și se îndepărtează împreună cu Bătrînul. Comandantul nostru nu înțelege mare lucru din politică și crede încă într-un război purtat de gentlemani! În sobă ard cîțiva butuci mai mari, iar căldura umple camera cu tavanul jos. Porta s-a culcat, bineînțeles, în spatele sobei și de partea opusă fetei. Dacă ar fi vrut să fugă, ar fi trebuit să treacă peste el. Dar tocmai atunci se întredeschide ușa și Legionarul pătrunde surescitat.

— Porta! cheamă el cu jumătate de glas.

— Sînt în cuptor.

— Imbecil bătrîn, hai repejor! Am găsit o cămară cu haleală.

— *Kraft durch Freude*! *Wie schasse frei*![2] murmură Porta sărind în grabă de pe sobă. Hai să vedem!

— O să-mi mișc și eu hoitul pîn-acolo, declară Micuțul care nu-i invitat, dar se grăbește să se dezvelească din pînza de cort.

Ieșim fără zgomot din izbă și intrăm într-un soi de hambar fără uși.

— Ei? ne întreabă Legionarul, mișcînd cîteva scînduri.

Admirăm cu ochii cît cepele cutiile pe care stă scris în engleză: „Poporul american salută poporul rus.” Manipulăm cutiile cu cea mai mare grijă.

— Conserve, visează Micuțul, Corned beef, ananas, pere în sirop! Prea frumos ca să fie adevărat.

Și dintr-o dată—spre uimirea noastră—aruncă departe cutia pe care o strîngea cu atîta dragoste, face două salturi și se trîntește în stratul gros de zăpadă.

— Fugiți! urlă. Chestia aia ticăie!

— Unde? întreabă Porta, contemplînd liniștit cutiile. Nu cumva în tigva ta?

— Bombe cu întîrziere! urlă namila.

Mai repede decît am putea spune, Porta fuge din hangar și se pitulează în spatele unui morman de sfeclă.

— Continuă să ticăie? îi strigă Micuțului. Nu ți s-a părut că-i o vrabie pusă pe șotii?

— Imbecilule! Totul o să sară în aer într-o clipită!

— Nu-i nici un pericol dacă nu mai ticăie, declară Porta. Eu vreau perele mele!

Și pune instantaneu mîna pe-o cutie. Ajunsese în spatele unui troian cînd pămîntul pare să se rupă în două. O jerbă de foc inimaginabil de puternică izbucnește spre cer și proiectează cutiile sfărîmate în toate direcțiile. Plouă cu fructe în sirop, cu bucăți de carne. Cutiile de conserve cu marginile mai ascuțite ca briciul zboară prin aer ca schijele.

— Frumos spectacol! spune Porta indignat. N-o să-i iert asta prea repede lui Ivan.

---

[2] Forță prin bucurie! Drumul liber! *(n. trad.)*

Micuțul adună de pe jos o bucată de carne cu gust îngrozitor de salpetru, dar, deschizînd cutia lui Porta, sîntem gata să ne tăvălim de bucurie descoperind cîteva zeci de cutii cu compot. Și totuși...

— Atenție! urlă namila. Iar ticăie!

Imbecili ce sîntem! Doar ce-am întins-o de-acolo și se pornește tunetul. Mai puternic decît prima dată. Magazia sare în aer. Cocteiluri Molotov se împrăștie prin aer, pocnesc grenade cu fosfor. Cînd lucrurile se mai potolesc, ne grăbim spre ceilalți din companie care tremură de frică. Înainte de a apuca să le explicăm, o santinelă urlă:

— Alarmă! Partizani!

Armele pocnesc în noapte, strigătele răniților ne sfîșie urechile, siluete întunecate sar din izbă în izbă, explozii, flăcări, care înghit satul.

— *Vino, dulce moarte, vino*..., îngînă Legionarul, desfăcînd crăcanul mitralierei.

Siluetele întunecate aleargă prin satul incendiat și, deodată, pușca-mitralieră a Micuțului seceră rînduri întregi. Dar sînt destui, potecile par un furnicar. Un comisar strigă și eu arunc cu putere o grenadă ce-i explodează chiar la picioare. Rusul sfîrtecat este proiectat la marginea satului.

— Bine lucrat! mă admiră Porta.

Alerg înainte cu Profesorul, care trage după el sacul cu grenade. Mi le-ntinde gata amorsate, dar am depus atîta efort în prima lansare, încît mă dor mîinile și nu mai pot arunca peste șaptezeci de metri. Pentru un amator n-ar fi rău.

Partizanii au întins-o. În Rusia, cum au căzut comisarii, totul s-a prăbușit, fie că-i vorba de comandouri, de partizani sau de soldați. Pentru mai multă siguranță, Legionarul aruncă o mină T într-o izbă intactă, care se rupe în două ca un fruct prea copt. Se pogoară liniștea, dar prin pădure se mai aud oameni fugind. Îl vedem pe Klockdorf ucigînd doi prizonieri cu un glonț în ceafă și zdrobindu-le capetele cu patul armei.

— Drept cine te iei? urlă Moser turbat.

— Raportez domnului colonel că execut ordinele Consiliului de Război. I-am prins pe ăștia doi în timp ce-i tăiau beregata starostelui care protesta că partizanii îi incendiază satul.

— O să te scot la raport pentru neexecutarea ordinelor, mîrîie Moser, cu atît mai furios cu cît bruta primise amenințarea cu un aer ironic.

Pierdusem doisprezece oameni. Nouă santinele aveau capul spart, cinci erau grav răniți—unul dintre ei cu o rafală de mitralieră în pîntec.

— Pregătirea de marș! ordonă Moser. Se vor întoarce, deci, la drum!

Mărșăluiam deja de o jumătate de oră, cînd colonelul își amintește brusc de partizană.

— Unde-i? îl întreabă pe Porta.

— A întins-o acasă, rugîndu-mă să vă transmit salutările ei, răspunde Porta pașnic.

— Doar nu vrei să-mi spui că ai lăsat-o s-o șteargă? exclamă comandantul stupefiat de atîta nepăsare.

— Nu chiar așa! Era atît de pe gustul meu încît i-am propus direcția viitorului meu bordel de pe Friedrichstrasse. A devenit atunci nepoliticoasă și a vrut să-mi smulgă arma. I-am tras imediat o labă și am ieșit să caut o sfoară cu care s-o leg. A profitat ca să șteargă putina și cînd am prins-o mi-a tras o lopată-n cap. A întins-o în pădure. I-am spus c-o să vă supărați, dar putoarea a făcut ceva pe vorbele mele.

— Cabotinule! bombăne Moser nedumerit. Sper din tot sufletul ca drumurile noastre să se despartă, altfel să știi că s-a umplut paharul!

— Fiți liniștit, domnule colonel, nu mai durează. Ofițerii nu fac mulți purici printre noi, e un fel de tradiție, confirmă Porta surîzînd.

Trei zile mai tîrziu, ajungem într-un sat ruinat în care doar coșurile caselor mai împung cerul.

— Acolo, spune Bătrînul, arătînd orizontul. Trasoare.

Noaptea e cenușie, fără stele, încărcată de nori grei. Din cînd în cînd ninge. Rămînem cîteva clipe să privim îndepărtatul schimb de focuri. Cît de frumos se vede de-aici! Proiectilele brăzdează apusul cu linii luminoase, lăsînd în urmă explozii de toate culorile.

— Sînt ai noștri, constată Moser. Trebuie să ne grăbim. Mîine-dimineață s-ar putea să fie prea tîrziu, căci rușii par să înainteze în plină forță.

Așa-i. Orizontul se aprinde și un bubuit puternic ajunge pînă la noi. E clar că picăm în miezul unui duel de artilerie.

— Mă întreb ce se petrece pe front, spune Moser gînditor, după ce a scrutat pîrjolul cu binoclul.

— S-ar putea să tragă ultimele cartușe, șoptește Porta, cu fața schimonosită într-un fel de surîs.

— Comandanții de plutoane, la mine. Plecarea în zece minute. Și gata de luptă, ordonă Moser aranjîndu-și diagonala și casca.

— Acum? În bezna asta? întreabă uimit sergentul Kramm, care ni se alăturase de cîteva zile împreună cu cei unsprezece oameni ai săi. Dar rușii mișună peste tot!

— Sînteți atît de bun încît să-mi indicați un loc fără ruși? răspunde Moser sarcastic. Plecarea în zece minute, am spus. Și trebuie să trecem. Chiar dacă va trebui să luptăm la baionetă.

Scurta oprire a fost folosită pentru încărcarea sectoarelor și a benzilor de mitralieră. Toată lumea bombăne. Moralul a scăzut și sîntem gata să ne înecăm ca țiganul la mal.

— Ascultați-mă, spune colonelul cînd formația s-a aliniat. sîntem o companie cît se poate de pestriță. Ni s-au alăturat și resturile unor unități decimate, de la bucătari la experți în rachete și explozivi. Liniile germane sînt la cinci sau șase kilometri de aici, mai avem nevoie doar de un mic efort pînă la ai noștri. Trebuie să pornim acum. Mîine-dimineață, s-ar putea ca inamicul să fi străpuns, și ai noștri să se retragă. Urmează o luptă crîncenă, dar e singura noastră șansă. Pe cît posibil, îi vom salva și pe răniți, dar asta nu trebuie să ne întîrzie. Înainte de orice, țineți legătura! Compania se deplasează în șir indian. Plutonul 2 în frunte. Mă bazez pe dumneata, sergent Beier.

— Și dacă străpungerea noastră eșuează? întreabă Klockdorf.

— O să fim morți, asta-i tot.

Micuțul își găsise o mitralieră rusească nou-nouță și o mîngîie drăgăstos. Porta îmi aruncă o cutie de compot de pere pe care o halesc imediat și simt cum prind puteri. Începem prin a traversa o rariște, și nu ajungem decît la jumătatea drumului, cînd din flanc, dinspre un pîlc de copaci, se trage în noi. Porta curăță terenul și ne acoperă în timp ce înaintăm spre ei. Moser ne depășește cu un grup de comando.

Zboară grenade. Micuțul sare ca un tanc în fruntea noastră și arma lui trosnește. Din pîlcul de copaci ajung pînă la noi țipete și înjurături.

— *Iob tvoiu mati*, *ghermanski*, *ghermanski*!

Zăpada scrîșnește sub pașii iuți; o salvă doboară doi pionieri asupra cărora se apleacă infirmierul.

— Înainte! strigă colonelul, împingîndu-l pe Tafel.

Plutonul dă peste cap grupul de ruși, pe care-i ucidem cu baionetele, iar cu o singură lovitură a pumnului său îngrozitor, Micuțul zdrobește ceafa unei femei-capitan al cărei cap se apleacă de-ai crede că vrea să privească în spate. Alergăm ca smintiții prin zăpada afînată. Deseori te scufunzi în ea pînă la umeri și camarazii trebuie să te scoată de subraț! Zăpada pare o mocirlă fără fund care te suge spre adîncuri. Trei infanteriști ruși sînt înghițiți de ea, și sergentul Klockdorf îi ucide cu un glonț în ceafă.

Scurtă oprire. Lipsesc douăzeci și trei de oameni, plus o grupă de mitraliori care-a dispărut fără urmă. Colonelul Moser înjură de furie.

— Nu s-ar fi întîmplat așa ceva dacă ați fi ținut legătura cum v-am ordonat. Cine lipsește?

Nimeni nu știe. Sînt străini care ni s-au alăturat în ultimele zile.

— Nu-i nimic de făcut, hotărăște Moser scurt. Nu putem să pornim în căutarea lor, dar, pentru numele Domnului, țineți legătura! E singura voastră șansă. Moartea ne pîndește peste tot.

De patru ori la rînd, Micuțul dispare în troienele adînci, și ca să scoți așa o namilă e ca și cum ai trage de un cal. A patra oară, parcă înnebunește de furie și izbește cu piciorul două cadavre.

— Ieșiți de-acolo, imbecili morți! Nu blocați drumul pe care lupt eu!

Extenuat, Profesorul se tîrăște în coada formației și sfîrșește prin a se prăbuși hohotind. E nevoie ca Legionarul să-l înșface la subsuoară și să-l tragă. Dintr-o dată realizează că și-a pierdut traista cu muniție, în care se afla și încărcătorul Micuțului!

— Trebuie să mă întorc! plînge el. Micuțul mă omoară dacă-i pierd muniția!

— Gura! strigă Legionarul, ținîndu-l cu fermitate. O să găsești pe drum o grămadă de saci cu muniție.

Furia Micuțului împotriva troienelor de zăpadă tocmai se potolise, cînd află de pierderea prețioasei muniții.

— Ai aruncat-o intenționat! strigă el, întinzîndu-și arătătorul jegos spre Profesor.

— Le-am pierdut! geme nefericitul.

— Pierdut! urlă namila de răsună pădurea. Pierdut! Și asta în plin război, cînd ți-e mai mare dragul! Ești nebun! Fără muniție s-a zis cu războiul! Întoarce-te și găsește plumbii. Cum vrei să-i ucid pe cei din față fără chestiile alea? Iată ce înseamnă să primești străini printre nemți sadea! Valea, și în cea mai mare viteză!

— Nu, spune Legionarul. Rămîne aici.

— Cum? mîrîie Micuțul nedumerit. Tu spui asta, soldat de nisip! Îndrăznești să sabotezi al doilea război mondial? Asta-i culmea! N-aveai decît să rămîi în Sahara ta.

— Creutzfeldt, nu uita că sînt subofițer. Ordon să rămînă aici. S-a înțeles?

— Așa deci! urlă malacul, cuprins de furie. Uite că nu mai am nici un încărcător. Ei bine, păstrează-ți veneticul, n-ai decît să te duci cu el cu tot în rahatul ăla de deșert. M-am săturat de norvegieni, prefer drumurile Rusiei!

Dispare în pădure, ținînd pușca sub braț ca pe-o lopată, și-l auzim încă mult timp tunînd împotriva Norvegiei, Marocului, Legiunii, lăsîndu-ne să credem că toate sînt vinovate de pierderea muniției.

— Cine răcnește așa? întreabă Moser.

— Micuțul, răspunde Porta. Probabil că a mușcat un comisar.

— Iar plutonul ăsta, Beier? M-au înnebunit de tot! Ori dispari cu ei din companie, ori îmi iau cîmpii. Nu mai pot!

— Comuniștii galbeni sînt la un kilometru de aici, de cealaltă parte a minei de cărbune! răsună vocea Micuțului, în timp ce apare dintre brazi. Să-i fi văzut cum țopăiau cînd le-am pus plumbi pe coadă! Ridică deasupra capului doi saci plini. Propun să-i terminăm imediat, n-au decît o mitralieră. Îi strivim ca pe furnici!

— Du-te la naiba! urlă Moser. Asta pune vîrf la toate!

— Care toate? întreabă namila. Dacă dăm peste ceva rachiu pîn-acasă, am dreptul la rație dublă!

— Ascultă, spune Moser depășit—făcînd un pas spre el—dacă mai deschizi gura o singură dată, vor fi ultimele tale cuvinte.

Micuțul se refugiază lîngă Porta.

— Războiul ăsta devine tot mai nesuferit, spune el ofensat. Nici măcar nu mai poți să sporovăiești. În curînd n-o să mai avem dreptul nici să facem pipi.

Tirul artileriei devine asemănător unui tunet prelung. Pozițiile rușilor nu sînt departe. Flăcări țîșnesc fără încetare peste copaci. Porta ridică brusc mîna cerînd liniște. Semn de alarmă. Compania se adăpostește. Explozie îngrozitoare: un tun sovietic se află la cîțiva metri de noi. Flacăra de la gura lui luminează ca ziua, și-i vedem pe artileriști pregătind proiectilul următor.

— La naiba! șoptește Legionarul. Calibru 38. Au nevoie de un sfert de oră ca să-l încarce. Să-i omorîm înainte să tragă, și nici nu-și vor da seama că le-am făcut de petrecanie. *Vive la mort*!

Oțelul se lovește de oțel, auzim ordine scurte și opinteli cînd proiectilul este adus în poziție.

— Gata? șoptește Bîtrînul, scoțînd un pumnal din carîmb.

— Ca un șoim flămînd, răspunde Porta, pregătindu-și pistolul-mitralieră.

În clipa în care pleacă lovitura, o grenadă aruncată de Moser cade în mijlocul servanților și armele noastre trosnesc în același timp. Ne repezim cu toții. Alunec pe un cadavru, îmi recapăt echilibrul și mă rostogolesc la vale. Spinii îmi jupoaie pielea de pe față și de pe mîini. Porta este pe urmele mele. Asemenea unui șarpe, se rostogolește și trage în același timp asupra siluetelor care apar și apoi se prăbușesc. Micuțul se năpustește ca o avalanșă înhățînd din zbor un ofițer rus și strivindu-i capul de-o piatră. Înainte! Înainte! O mitralieră deschide focul asupra noastră dintr-o tranșee. O ploaie de grenade distruge cuibul de mitralieră. Mai repede! Mai repede! Salvarea noastră depinde de această cursă împotriva morții.

Sergentul-telegrafist este lovit în ceafă, și un jet de sînge mă stropește. Nefericitul strigă și-și pansează rana cu zăpadă, dar nu mai e nimic de făcut; are artera secționată. Doi din SS cad într-o groapă-capcană și sînt străpunși de baionete. Strigătele lor sînt sfîșietoare. Nici

pentru ei nu mai e nimic de făcut. Gîfîind, iată-ne lîngă barăcile ce servesc drept grajd.

Micuțul azvîrle o grenadă printr-o ușă întredeschisă și se aruncă la adăpost. Grenada explodează cu un zgomot înăbușit.

— Auzi ceva? spune Porta.

— Nici măcar o muscă.

— Curios, confirmă Porta temător.

— Nu-i nimeni. Știi bine că le aud și respirația.

Trag o rachetă care, în cădere, luminează locul unde, practic, nu mai e nimic de văzut. Colonelul și Bătrînul sosesc alergînd.

— Ce naiba mai așteptați? spune Moser. S-o ștergem! N-avem nici-o clipă de pierdut.

Micuțul sare și-l ține pe loc.

— Așteptați, domnule colonel, mi-e teamă că n-o să ne mai revedem. Din baracă a ieșit o pisică neagră.

— Asta ce vrea să spună?

— Nu știu, dar era neagră.

Sosesc alergînd și soldații de la intendență; nici măcar nu le știm numele, dar i-am adunat acum trei zile dintr-un buncăr în care zăceau morți de frică.

— Opriți! strigă colonelul.

Dar acești oameni epuizați și-au pierdut evident mințile și nu mai ascultă nimic, nu mai știu unde sînt. Încep să strige: *Tovarișci*, *nicht schiessen*! Ne iau drept ruși? Cu mîinile deasupra capului, se năpustesc spre barăci.

— Opriți, opriți! strigă Moser, agitîndu-și brațele.

— *Nicht schiessen*, *nicht schiessen*, *tovarișci*! este singurul răspuns pe care-l primește.

Și iată-i în fața unei barăci deschizîndu-i ușa cu lovituri de picior.

— La pămînt! strigă Porta cu vocea sugrumată.

În aceeași clipă erupe un vulcan. Totul sare în aer. Exploziile se țin lanț. Din cei de la intendență nu mai rămîne nimic.

— Doamne! murmură Moser stupefiat. Ce-a fost asta?

— Un cadou al lui Stalin, glumește Porta. Cînd te retragi, nu te-apuci să deschizi toate ușile.

— Vezi? triumfă Micuțul. Aveam dreptate cu pisica neagră! Ageamii cad ca muștele. În orice cursă. Ce prostie să te bagi în așa ceva. Se vede de la o poștă că-i o glumă a lui Ivan.

— Acum s-o-ntindem, spune Moser.

— Încă o clipă, domnule colonel, îi răspunde Porta. Trebuie să vină cineva să vadă cine-a căzut în capcană.

— Ei sînt! strigă Micuțul trăgînd, și un grup de ruși se prăbușește sub focul lui.

— De data asta o ștergem, urlă Porta.

Adunîndu-ne forțele, alergăm prin zăpadă. Rușii sînt o masă sîngerîndă și unul dintre ei geme privindu-și fără să înțeleagă propriile membre smulse. Colonelul Moser face apelul: lipsesc alți paisprezece oameni. Nu mai sîntem decît șaizeci și trei. Am pierdut peste trei sute de oameni. Descurajarea se citește pe fața comandantului nostru. Se joacă amenințător cu revolverul. Micuțul încearcă să-și răsucească un fel de țigară, trage adînc un fum, păstrează mult timp fumul în gură, apoi i-o întinde lui Porta. Un fum pentru fiecare membru al plutonului 2.

Artileria bubuie, grenadele șuieră. Spre apus, întreg cerul este o mare de foc.

— Cine a spus că armata lui Ivan era în derută? întreabă Porta.

— Taci! răspunde Bătrînul. Numai la gîndul ăsta ți se-ntorc mațele pe dos.

— Dacă lucrurile continuă tot așa, înainte de a ajunge la ai noștri, poți să ștergi numele de Joseph Porta din catastifele armatei germane.

Profesorul, ajuns la capătul puterilor, izbucnește în plîns la fiecare pas.

— Haide, spune Porta, nu ești tocmai norocos pentru un venetic, dar stăpînește-ți lacrimile și stai pe lîngă mine cît mai e război dacă vrei să rămîi în viață—și-l îndoapă cu o jumătate de pară însiropată. Mestecă încet și înghite sucul, care e ca ciușca pusă sub coada calului.

Cît despre mine, sînt înghițit de cîteva ori de troiene și ceilalți se chinuiesc să mă tragă afară. Zăpada asta afînată e un iad. Sînt atît de epuizat, încît îi implor să mă abandoneze și plîng mereu fără nici un motiv, asemeni Profesorului. Am ajuns cu toții la capătul puterilor.

După un crîng de mărăcinișuri care ne sfîșie uniformele și pielea,

amestecîndu-ne sîngele cu sudoarea, iată că ninsoarea se potolește. Luna pătrunde printre nori, cerul devine aproape senin, iar lumina oglindită-n zăpadă pare o adevărată minune, așa încît ne mai uităm suferințele. Dar lumina fantomatică ne ajută să-i vedem mai bine pe ruși. Pașii noștri răsună în gol; ne oprim deseori să ascultăm zgomotul sinistru, de parcă am fi mărșăluit printr-o peșteră.

— Iute! repetă Bătrînul. Nu mai umblați ciuf și mulțumiți Domnului că mlaștina fără fund deasupra căreia ne aflăm este înghețată!

Trestii de un stat de om ne dau o vagă impresie de siguranță, dar mlaștina se termină brusc și iată-ne înaintea unui pîlc de case.

— *Stoi*, *kto*? auzim în noapte.

O armă scuipă o limbă de foc; o salvă sfîrtecă fața soldatului Bohle.

— Înainte! strigă Moser. Foc de voie!

Totul pocnește. Curățăm santinelele și compania trece la atac. Aruncăm grenade prin deschizăturile înguste ale ferestrelor, deschidem ușile cu lovituri de picior și golim încărcătoarele în soldații adormiți. Un depozit de muniție... Fără să stea pe gînduri, Porta aruncă o grenadă drept în mijlocul lăzilor! Explozia fantastică ne proiectează afară din sat. Totul este o văpaie.

— Ești într-adevăr cel mai mare tîmpit pe care l-am văzut! strigă Moser plin de sînge, ridicîndu-se cu greu de jos.

— Puțin zgomot, răspunde Porta indiferent. Comisarii or fi făcut pe ei de frică.

O bună bucată de timp înaintăm pe un drumeag îngust cu zăpada răscolită de șenile. Nimic încurajator.

— Tancuri! șoptește Micuțul, culcîndu-se la pămînt.

La adăpostul brazilor se vede un șir lung de T-34.

— N-ar fi rău să ne rugăm Fiului Fecioarei Maria, spune Porta temător.

— E posibil, dar el n-a avut neșansa să pice într-un război mondial!

Facem un mare ocol ca să evităm tancurile. Traversăm o pepinieră de brazi și ne trezim într-o poiană. Înaintea noastră, o culme nu prea înaltă pe care trebuie s-o învingem. Zărim pe un drum camioane

rusești, cu farurile vopsite în albastru, îndreptîndu-se spre apus. Trasoarele zboară în toate părțile. Klockdorf și Bătrînul escaladează culmea, în timp ce compania așteaptă, fiecare ascuns pe unde poate.

— Trebuie să străpungem o poziție a rușilor aflată tocmai dincolo de culme, ne explică Bătrînul la întoarcere.

— La drum! ordonă Moser, schimbîndu-și încărcătorul mitralierei.

Compania se desfășoară și alergăm îndoiți de șale spre creastă. Rachete cu fosfor luminează terenul dîndu-i o lucire de moarte. Zărim clar tranșeele și buncărul. Trasoarele trec razant deasupra terenului sfîrtecat. Scurtă oprire pentru adunare. Locotenent-colonelul Moser își pune mîna pe umărul Bătrînului:

— Ultimul obstacol. De data asta ajungem acasă, dar vă rog, țineți legătura.

— Și răniții?

— O să facem cum putem, răspunde Moser evaziv.

Înaintăm în salturi spre pozițiile inamicului. Dacă sîntem descoperiți prea devreme, sîntem ca și morți.

— Unde naiba e Ivan? șoptește uimit Porta.

Culcați în apropierea liniilor rusești, nu zărim în tranșee nici măcar umbra unui soldat.

— Poziția pare totuși a fi ținută de cineva, murmură Klockdorf nervos, strîngînd o grenadă în pumn.

— Acolo, la colțul pădurii, sînt avanposturile germane, șoptește Moser.

— Atunci și ceilalți sînt pe aproape, șoptește Micuțul. Se țin mereu de fundul germanilor.

Ne tîrîm spre tranșee în cea mai mare tăcere.

— Ah, iată-l pe Ivan, scumpul nostru Ivan. Mi-era teamă că s-a întors acasă de frica noastră! spune Porta pe neașteptate.

Acum îi vedem. Sînt lipiți de parapetul tranșeei, camuflați sub pînze de cort albe. De necrezut că nu ne-au zărit...

— Grenade de mînă, murmură Moser. Toți odată! Aruncați!

Mutarea noastră pare un adevărat atac de artilerie pentru tranșeea îngustă. Surpriză totală. Panică. Curățăm cu arma albă și ne lansăm

cît de repede ne țin picioarele în „țara nimănui". Explodează cîteva mine, trupuri sfîrtecate sînt aruncate în aer. Cine? Nu se știe. N-avem răgazul să aflăm. Focul ne arde ochii, craniile crapă asemeni cojilor de ouă. Porta și Barcelona taie sîrma ghimpată și dăm peste un pistolar rus avansat care trage. Dintr-un salt, Porta îl răstoarnă și-l sugrumă, dar asta ne-a costat cinci oameni, iar Stege e rănit. Îl tîrîm pe o foaie de cort, prea puțin sensibili la gemetele lui, traversînd rulourile de sîrmă ghimpată. E unul dintre puținii răniți pe care i-am putut salva, ceilalți au rămas în urmă.

Dar rușii s-au dezmeticit. Răsună ordine, șuieră grenade, rachete luminoase urcă pe cer cu sutele. Ne îngropăm în zăpadă cît de adînc putem. Să continuăm sub lumina asta înseamnă moarte sigură.

Cît am stat așa? Luni, zile, ore? Am fi rămas cu gura căscată dacă ne-ar fi spus cineva că au trecut doar cîteva minute. Furioși, ne îngropăm și mai adînc. Mă întorc spre cel de lîngă mine să-l ajut, dar nu mai găsesc decît o masă sîngerîndă. Cu o clipă în urmă era acolo și glumea. Tocmai el a fost lovit. Auzeam cum se apropia un proiectil de 80, grenadă de mortier. Acum trag cu katiușele și pămîntul se ridică asemenea unui zid în fața și în urma mea.

Moser se repede înainte, Legionarul îl urmează, dar este aruncat înapoi de o limbă de foc. Urlă, își duce mîinile la ochi și văd cum sîngele i se prelinge printre degete. Mă arunc spre el, îl apuc de picioare și-l trag într-o pîlnie de obuz. A rămas fără jumătate din față.

— Nu mai văd! geme el. Sînt orb. Dă-mi revolverul.

— Glumești! Ochii tăi n-au nimic, eu i-am acoperit cu un pansament. Ai rămas fără obrazul drept, asta o să te coste două luni de spital. Bafta prostului!

Nu mă crede. Trebuie să ridic un colț al pansamentului salvator și să-l asigur că vede, dar îi șterpelesc revolverul. Răniților le trec prin cap cele mai ciudate gînduri.

— Înainte! strigă Moser.

Strîng mîna Legionarului ca să alergăm unul lîngă altul. Lîngă noi tropăie Profesorul, care și-a pierdut pușca-mitralieră și se teme de Consiliul de Război. Și aud sosind șuieratul ucigaș... Reușesc să mă arunc cu Legionarul într-o gaură adîncă, dar Profesorul este mult prea absorbit de pierderea armei ca să audă la timp șuierul grenadei. Brațul

îi este smuls și cade lîngă el. Uimit, îl ridică, fără să înțeleagă că tot sîngele din jur îi țîșnește din umăr. Improvizez un garou din cureaua măștii de gaze și-i pun sulfamidă pe rană. Nu simte nimic, spune el, în timp ce-i chem pe ceilalți, dar nimeni nu mă aude. Trebuie să car doi după mine. Să sperăm că nu dau peste ruși, căci înainte de a putea să-mi folosesc arma voi fi mort de o sută de ori.

Dintr-o dată, Profesorul începe să urle înfiorător. Anestezia șocului s-a risipit și suferă ca un blestemat în iad. Iată-l măcar acum preocupat și de altceva decît de grijile regulamentare! Dacă va fi întrebat ce s-a întîmplat cu arma lui, va putea spune că a dispărut cu braț cu tot. Nici cel mai dur Consiliu de Război n-ar putea dovedi contrariul. O fi departe ziua în care or să ne ceară să aducem și pușca și brațul? Porta pretinde că pierderea unui membru va fi socotită un sabotaj. Nu-i imposibil. Dacă îți pierzi un braț, nu mai ești bun de nimic, dar cu amîndouă picioarele amputate poți servi patria într-un tren al intendenței, cu frumoase proteze în loc de picioare. Prusacii au sergenți-instructori care fac minuni cu invalizii.

Proiectilele de 104 urlă chiar deasupra capetelor noastre, ca o mie de tamburine într-o pivniță adîncă. Un grup care aleargă înainte dispare într-o flacără violentă. Gheizere de zăpadă și pămînt se ridică cenușii deasupra terenului. Porta se agață în sîrma ghimpată, trăgîndu-l pe Stege după el, apoi, dintr-o dată, scoate un țipăt! Scapă automatul, își pune mîinile pe pîntec și se prăbușește înainte. Porta! Camaradul meu! Probabil că-i mort căci a căzut într-o poziție ciudată, contorsionată, cu unul dintre picioare răsucit. Bătrînul se apropie și el însoțit de Micuțul. Mulțumesc Domnului! Porta deschide ochii.

— Am picat pe loc! Unde m-a lovit?

— La picior, spune Bătrînul cu blîndețe.

— Picior? se arată Porta uimit. Mă dor pieptul și pîntecul. Schije, fără nici o îndoială.

Bătrînul, îngrijorat, îi taie uniforma. Nici o urmă pe burtă sau pe piept.

— Nu mă gîdila, nu suport! surîde Porta.

Degetele pricepute ale Bătrînului aleargă pe corpul prietenului nostru. Mă privește și privește șoldul lui Porta. Arată rău. Folosim toate pansamentele ce ne-au rămas.

— Merge?

E colonelul, care sare în adăpostul nostru și-l descoperă pe Porta. Tace, buzele-i tremură, și-l simțim în pragul unei crize de nervi. Aruncă arma și mîngîie chica roșcată.

— Nu-i grav, camarade. Spitalul și garnizoana tot restul războiului. Cum ajungem, te propun pentru *Crucea de Fier*, iar dacă vrei, o să devii ofițer.

— Mulțumesc, domnule colonel, spune Porta surîzînd. De acord cu *Crucea*, dar garnizoana nu-i de mine. Ce s-ar alege din plutonul 2 fără mine?

Mă tîrăsc să-i caut pe Legionar și pe Profesor.

— Și ei! geme Moser. O să rămînă vreunul dintre noi în viață?

Pornim. Micuțul îl cară în spate pe Porta, Bătrînul îl trage pe Stege. Moser îl ia pe Profesor, iar eu pe Legionar. Făcusem deja o bucată de drum, cînd realizez că mi-am uitat pușca-mitralieră! Imposibil să te întorci fără arma. Mult prea periculos! Să-ți pierzi o mînă, se mai iartă, dar arma te poate costa capul... Îi părăsesc pe Legionar și pe Barcelona și mă tîrăsc înapoi printre barierele de sîrmă ghimpată.

Dintr-o dată, mă întreb unde sînt? Nu asta-i direcția... probabil că am greșit drumul. Mă cutremur, nervii îmi cedează de parcă aș fi un recrut. Mă aflu într-un cîmp de mine! Chiar în fața mea, zăresc firele... una singură dacă explodează, și vor urma cu zecile, în lanț... Îngheț de frică. Dacă ating unul din aceste fire, nu mai rămîne nimic din mine. Și, contrar voinței, o rugăciune urcă spre Cer. Încet, încet, mă retrag. Jumătate din manta rămîne agățată în sîrma ghimpată, trag de ea și sînt gata să răsuflu ușurat, cînd realizez că stau lîngă o groapă-capcană. Cadoul lui Stalin. O lucire de oțel... În fundul gropii, baionetele ațintite... Dacă aș fi căzut, m-ar fi sfîrtecat.

Mă trag înapoi și nu după mult timp mă pierd într-un baraj de sîrmă ghimpată. Mulțumită Domnului și mulțumită lui Porta, am cleștele la mine, dar dacă este sub tensiune? Dacă da, o să dispar într-un fulger orbitor... Cu ochii închiși, tai firul, care pocnește și-mi zgîrie fața, dar eu tot nu știu unde sînt. Unde-i faimoasa pîlnie de obuz? Unde să găsesc o armă? Mă învîrtesc în jurul cozii. Aștept un minut ca să-mi calmez nervii și să observ cu ce se mai ocupă artileria, dar e greu de ghicit.

Pe neașteptate, o mitralieră *Maxim* trosnește la cîțiva metri de mine. Încă puțin și săream într-un cuib de ruși, cum li se întîmplă deseori soldaților pierduți în „țara nimănui”. Sînt la capătul puterilor, gata să renunț! Printr-o minune, acolo, sub ochii mei, o pușcă-mitralieră. Chiar dacă nu-i a mea, cel puțin e asemănătoare. Ca să fiu sigur, o pipăi atent. Cum să cred că sînt salvat?

O oră mai tîrziu, am parte de scandalul făcut de Moser.

— Doamne Dumnezeule, pe unde-ai fost? Încă puțin și te dădeam dispărut.

Suport scandalul cu un calm perfect. Nu vom fi peste cîteva clipe la ai noștri? Se disting deja liniile germane la liziera pădurii. Nu mai e mult, dar Porta și-a pierdut cunoștința. În loc de atele, i-am legat piciorul de o armă. Legionarul, mort de sete, cere de băut; îl ajut să topească în gură puțină zăpadă.

— Haidem! spune Moser. E capătul drumului.

Klockdorf se ridică primul. Aleargă alături de camaradul său, cel căruia îi plac atît de mult oamenii spînzurați. Parcă zboară... Iată-i aproape de țintă. Dar Klockdorf nu va atinge niciodată tranșeea germană. Se năpustește într-un cîmp de mine. Un vulcan! Corpul lui este aruncat în aer, cade pe alte mine și le detonează. Camaradul său moare cu amîndouă picioarele amputate pierzînd tot sîngele înainte ca noi să-l putem salva.

Acum, germanii încep și ei să tragă. Grenadele și mitralierele lor mai seceră o duzină dintre oamenii noștri.

Mă pregătesc să sar peste o groapă, dar primesc un pumn în stomac. Mă rostogolesc ca un titirez și mă prăbușesc. Ce s-a întîmplat? Nu-mi dau seama de nimic. Mă înăbușe o furie nebună împotriva imbecilului care mi-a făcut-o. Brusc, o durere ascuțită, o lovitură de cuțit în pîntece...

— Ce ai? se apleacă Bătrînul peste mine. De ce te trîntești în drumul meu?

— Cred că m-au lovit, spun îngrijorat.

— Fii mîndru că ești rănit de un glonț german și stai aici liniștit. Să nu-ți fie frică, venim să te căutăm după ce stabilim legătura cu ai noștri.

O jumătate de tonă de zăpadă și de pămînt sînt gata să mă îngroape. Nu departe de mine, a căzut o ploaie de grenade.

— Unde m-au lăsat vitele astea? Doamne, cît sînt de obosit!

— Norocul tău că a fost doar un glonț de pușcă german. Ai scăpat de unul exploziv. N-are rost să te plîngi.

— Ușor de spus, dar mă doare ca pe-un cîine. Ești sigur că nu-i altceva? Mă doare tot spatele.

— Poate s-a oprit într-un os. Ai grijă și nu mînca zăpadă. Cu un glonț în burtă, știi că n-ai voie nici să bei, nici să mănînci.

Îl văd cum îmi ia revolverul, prevăzător.

— Nu, dă-mi-l! îl implor. Dacă vin rușii nu vreau să cad în mîinile lor.

Bătrînul se gîndește puțin, mi-l înapoiază și mi-l pune în mînă ațintit spre marginea gropii. E cea mai bună poziție dacă sare cineva aici. Cred că se pregătește un atac de ambele părți. Iar eu rămîn singur, singurel în „țara nimănui”, între pozițiile rușilor și cele ale germanilor. Unde or fi Porta, Micuțul și Stege, Legionarul și ceilalți răniți? Bătrînul a spus că ne va lăsa aici și va veni să ne caute mai tîrziu, ceea ce-i absolut rezonabil. Mitralierele germane ne apără, și mai ales nu riscăm să fim împușcați de-ai noștri.

O durere arzătoare mă străbate din loc în loc, frica mă face să bat cîmpii și-mi dau seama că strîng puternic revolverul în mînă.

— *Iob tvoiu mati*! aud nu departe de locul în care mă aflu.

Cineva rîde! Încerc să mă acopăr cu zăpadă, dar cît e de greu! Cea mai mică mișcare îmi provoacă dureri îngrozitoare. Pipăindu-mi burta, îmi retrag mîna plină de sînge. Arăt ca un mort... Printre pleoape zăresc o bonetă și doi ochi oblici care mă privesc. Aruncă zăpadă peste mine. Dacă groapa n-ar fi fost atît de adîncă, mongolul m-ar fi străpuns cu baioneta, chiar și numai să se distreze! Îl aud cum se tîrăște.

— *Niet ghermanski*.

— *Iob tvoiu mati*, spune un altul.

— *Bîstro*, *bîstro*! urlă o voce poruncitoare.

Puțin după aceea, cineva urlă lung și jalnic. Pare a fi tot un glonț în burtă. E un rus. O mitralieră germană latră în rafale scurte. Deodată, îl văd pe Bătrînul, care se lasă să alunece lîngă mine, mă ridică de ceafă și mă împinge înainte ca pe-un sac de făină.

Văd alergînd bocanci cenușii, apoi bocanci negri, nemțești. O grenadă cutremură pămîntul sub mine, un glonț îmi găurește casca. Unde-am ajuns? În tranșeea germană. Ca prin vis, zăresc un infanterist care apropie o ploscă de buzele mele. Sînt gata să beau, dar mîna Bătrînului o dă la o parte.

— Glonț în stomac, atîta îi spune sergentului de Stat Major.

— Ah, bine, face cătana bătrînă, trecută prin primul război mondial și printr-o altă înfrîngere.

Brancardele noastre sînt duse într-un buncăr în care comandantul regimentului de infanterie vine să strîngă mîna fiecăruia și să împartă țigarete *Juno*.

— V-am luat drept ruși, îi spune uimit lui Moser un locotenent destul de bătrîior.

— Ce mai contează! răspunde Moser generos. Habar n-am cum de-am ajuns aici. Venim din infern.

La postul de prim-ajutor, Bătrînul și Barcelona ne strîng mîna prietenos, înainte de a fi evacuați. În același timp, colonelul Moser își aprinde o țigară și aruncă o privire peste parapetul tranșeei, urmărind obosit o rachetă luminoasă. Soarele se pregătea să răsară în spatele tranșeei sovietice; gheața strălucea în frumoasa dimineață de iarnă. N-a auzit pocnetul sec, n-a simțit schija de grenadă care i-a smuls fața. Mîinile lui au lăsat încet pistolul-mitralieră și corpul i s-a aplecat. O altă grenadă l-a acoperit cu zăpadă.

— Chiar înainte de a veni încoace, l-am văzul murind pe comandant, spune Micuțul în trenul sanitar. Ei bine, nu voia să ne mai vadă; dorința i-a fost îndeplinită.

— Ăsta-i războiul, prietene, răspunde Legionarul.

— Îmi promisese *Crucea de Fier*, spune Porta, al cărui picior se leagănă în ritmul mișcării, trenului. Atîta pagubă!

— Doctorașul nu vrea să-mi taie labele, continuă Micuțul, arătîndu-ne pansamentele uriașe. O să trebuiască s-o iau de la capăt și să merg toată viața. N-am altă soluție!

— Iar eu am un șarpe în burtă, spun, arătîndu-le drena ce-mi iese din rană.

Cît despre Profesor, el plînge. Îl înnebunește gîndul de a se întoarce în Norvegia ciung, așa că doctorul i-a promis să-l trimită la

cazarma pentru recruți, dar nu-i vine să creadă. sîntem debarcați în gara Lemberg ca să ne refacem în Polonia, înainte de întoarcerea în Germania.

— De unde veniți? întreabă o infirmieră dințoasă.

— De la Moscova, rînjește Porta insolent, dar a trebuit să bat drumul pînă aici ca să văd cea mai grasă infirmieră din lume!

— O să mă plîng! declară grăsana, ofensată.

— O să-ți dau scula mea să scrii cu ea! continuă Porta, izbucnind în rîs.

Și trase o bășină răsunătoare ce pune punct campaniei noastre în Rusia.

Sfîrșitul Volumului X

